

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan zvečer izvešeni nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko isto leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od petertostopne pett-vrate po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Nemška hvaležnost in slovenska nezavednost.

Slovenska zemlja je pravi eldorado za Nemce.

Nemci jedo na Slovenskem najboljši kruh, vse najmanjšee službe so rezervirane za nemške uradnike in vsa najbolje idoča podjetja so v nemških rokah. Za Slovence padajo seveda samo borne drobtinice z bogato obložene mize, ker je gospodar na slovenski zemlji ne slovenski domaćin, ampak nemški priptenec.

Slovenec seje na rodni zemlji, se trudi in znoji, ko pa pride čas žetve, požanjejo bogati pridelek prišeljeni Nemci, ki vržejo slovenskemu trpinu semtertja kako ogodlano kost, sicer pa ga puste v bedi in nesreči.

Nemec odjeda Slovincu na slovenski zemlji kruh, se debeli, masti in živi v razkošju na stroške bedne slovenske pare.

A mesto da bi bil tujec, ki je prišel k nam s trebulom za kruhom, hvaležen narodu, ki ga redi z žulji svojih pridnih rok, porablja svoje blagostanje in svoj položaj zgolj v to, da bi oškodoval, upropastil in uničil tisto ljudstvo, ki ga živi in karteremu se ima zahvaljevati, da ni poginil od glada kakor pes na gnojišču.

Poglejmo okrog po rodni svoji zemlji slovenski.

Povsod bujno cvete nemška trgovina in največje in najboljše sitirane trgovske trdnice so nemške.

Kako je to mogoče? Ali cvete, prospera in rase nemška trgovina med nami zato, ker jo podpira pešica naših Nemcev in nemčurjev? Kaj še! Nemški trgovci in obrtniki bi morali takoj zapreti svoje prodajalnice, čim bi bili navezani samo na nemške in nemčurske odjemalce, ali pa bi morali životariti ob skromnem zaslužku, ki bi jim ga dajali njihovi sorojaki.

Nemški trgovci, nemški obrtniki, žive v blagostanju in žive med nami kakor mali bogovi, ker jim glupi Slovence nosimo denar, ker jim mašimo žepe z nešteti tisočaki.

V zahvalo za to pa nam Nemci sistematično uničujejo slovenske trgovce in obrtnike. Da je to res, ni potreba nobenega posebnega dokaza, saj vse to potrjuje že vsakdanje življenje samo.

Vprašamo, koliko nemških odjemalcev pa imajo slovenski trgovci in obrtniki? Mislimo, da bi ne provzročalo težav, jih prešteti od prvega do zadnjega.

Sicer pa je nam tudi znano, da se naši Nemci trudijo izvesti popoln bojkot slovenskega trgovstva in obrtništva. »Südmarka« je izdala seznam trgovcev in obrtnikov v Ljubljani in na Kranjskem, ki so zanesljivi nemški pristaši, ter roti v posebni okrožnici kranjske Nemce, naj podpirajo samo te in naj ne dajo niti vinarja zaslužiti nobenemu Slovincu. Ti seznamki in te okrožnice cirkulirajo sedaj med našimi Nemci od rok do rok, to je znano vsi javnosti in ni vrage, da bi za to tudi ne vedela poklicana oblast.

Seveda ta meži in drži roke križem, ker izvajajo bojkot Nemci proti Slovincem! Ako bi ces. kr. oblast opazila le senco bojkota, uprizarjenega s slovenske strani proti Nemcem, bi bilo to kajpak drugače.

Zadnjič smo opozorili slovensko občinstvo, naj dosledno izvaja geslo »Svoji k svojim«, a že je nam bila za petami naša skrbna deželna vlada, ki ni imela nujnejšega posla, kakor da je naščuvala proti nam e. kr. državo pravdnitvo, da nam je zaseglo list.

Seveda, quod licet Jovi, non licet bovi!

Nemci so nedotakljivi turški begi in age, Slovinci pa uboga raja, ki ima samo robotarji in se pokoriti svojemu gospodarju.

Da, revna, usmiljena vredna slovenska raja smo!

Poglejte naše delavstvo!

Za bomo plačo, ki je premajhna za življenje, a prevelika za smrt, delajo kot črna živina od ranega jutra do poznega večera, da pomagajo bogateti nem. gospodi. In zato je nemška industrija, pravijo, prava blagodat za deželo in nemški industrijalci se plemeniti dobrotniki slovenskega delavstva, revnih slojev slovenskega naroda! Kakšna ironija! Kakor da bi snovali Nemci industrijalska podjetja na Slovenskem iz naklonjenosti in ljubezni do revnih slovenskih slojev, ne pa radi tega, ker dobe v slovenskem delavcu najcenejše delavske moči!

Na vsi črti nas torej izrabljajo, izjemajo in izsesavajo Nemci, a vse to trpi pohlevna slovenska duša mirno, brez odpora, vdana v voljo božjo. In kako so nam hvaležni Nemci

za to angelsko potrpežljivost?

V zahvalo nas sramote, ponižujejo, psujejo kakor bi ne bilo bolj malovrednih bitij pod božjim solnceem kakor smo mi Slovenci.

»Grazer Tagblatt«, »Tagespost«, »Deutsche Wacht«, »Freie Stimmungen« in »Marburger Zeitung«, vsi ti listi so dan na dan polni najpodernejših, najnesramnejših napadov na našo narodnost in na naš jezik. Kako se v teh listih blati, sramoti in ponižuje v zadnjem času vse, kar je slovensko, to presega že vse meje! A tu je ni oblasti, ki bi se dokopala do naziranja, da smo Slovenci vendarle tudi, kakor se pravi, enakopravni državljani in da tudi nam v prid velja § 302. kazenskega zakona!

In kje je kuhinja vseh teh podlosti?

Vse to se kuha v tukajšnji kazini, kamor hodijo poleg najstrupenejših pangermanov, ki imajo še izza Badenijevih časov na vesti brez števila veleizdajalskih izjav in žaljenj veličanstva, tudi nemško-nacionalni e. kr. vladni uradniki in častniki vseh vrst.

Ti kazinotje opljujejo, oblatijo vse, kar je slovensko. Slovenska inteligenca, slovensko ljudstvo, to jim je tarča, na katero mečejo neprestano svoje smrdeče bombe.

Za slovensko delavstvo nimajo drugega izraza, kakor mob ali kazor bi se po naše reklo s odgraj, slovenskega uradnika pa so proglašili za lenuha, nevedneža, obrekovalca in sirovega političnega hujskača.

Vzemite v roke »Deutsche Stimmen« in prepričajte se na svoje oči!

Tako nastopajo pri nas ljudje, ki so se spreobjedli belega našega kruha in ki se debele od naših krvavih žuljev!

Zalostno, a resnično.

In zakaj si upajo nastopati tako drzovito, podlo in nesramno?

Samo zbog tega, ker spimo še vedno globok sen nezavednosti in smo tako blage duše, da nudimo Nemcu še desno lice, ko nas je udaril že po levem!

O Slovenci, pohlevna, dobrodušna jagneta smo in v naših žilah se ne pretaka vroča kipeča kri! Sram nas je, v resnici v dno duše nas je sram!

Kdaj bo prišel čas, ko bomo pokazali zobe tej predrzni kazinotski gospodi?!

kuhinji nič vode?« je materi rekla ter od kolovrata vstanj stekla s kebllico k vodnjaku.

Vsakokrat pa, ko je Julka zajemala vodo, je začutil France suhoto v grlu. Zato si pa ni dolgo pomisljal. Urno je skočil z voza ter stopil s ceste k vodnjaku, da si je žejo pogasil. Potem je pa vedno še malce postal, da sta si povedala to in pa ono, kar jima je bilo ravno na srečo. Oh, in povedati sta si imela toliko, da nista nikdar docela končala s pomemkom! France je jedva še utegnil, da je poravnal Julki svitek na glavi in ji pomagal privzdigniti kebllico, nato pa je moral odhiteti za konjema in vozom. Po Julki se je pa tudi že ozirala mati, godrnjaje sama pri sebi: »Kaj neki zajema preteto dekle tako dolgo!« Zato se je pa tudi Julki mudilo.

Vzravnila se je ter razgaljeni roki vprši v bok je nesla na glavi polno kebllico, pa nesla jo je tako spretno in fletno, da ni polila niti kapljice vode po sebi. In prav nosna je bila na to, kakor je bil France ponosen, da je na vozu stoji pokal pikpok, ne da bi bil omahnil na desno ali levo. In ravno zaradi tega po celi vasi slovečega dejstva, da je izmed vseh leških deklet, kar jih je bilo godnih in vrednih, da se jih je hodilo klicat pod okno, je Julka umela najlepše nositi na glavi kebllico, France pa med vsemi leškimi fanti, kar jih je v tistih letih fantoval, znal najiminitnejše pokati z bičem, se je začel Predovnikov France ozi-

Pismo s Hrvaškega.

(Rauchovi neuspehi — Kombinacija. — Hrvaška delegacija v Pešti. — Razkol v Francovi stranki)

Zagreb, 14. maja.

V zadnjem pismu sem vam na kratko razložil vse neuspehe štirimesnega banovanja Raucha in vprav v istem času je izšel ominozen članek v »Pester Lloyd« (v sobotni številki), kjer se izkazuje zelo neugodna bilanca o dosedanjem Rauchovem delovanju. Vedeti pa je treba, da je ta list prav blizu ministrskemu predsedniku Wekerleju. Vseučilišni štrajk in discipliniranje vseučilišnih profesorjev nazivlje članek za evropski škandal, a edino rešitev vidi v tem, da postane Rauch komisar — samo ako je za to sposoben... To je bila taka klofuta iz Pešte, da je moral Rauch nemudoma odpotovati v Pešto, da vpraša svoje gospodarje koliko časa mu še dajo, da se poboljša. Da, fatalna je Rauchova situacija. Na Hrvaškem si ni priboril v tem času prav nobene zaslonbe, zato pa je tudi odvisen le od milosti ogrskega ministrskega predsednika. Rauch je prišel s programom, da povzdigne bansko čast, a na Hrvaškem dosedaj še ni bilo bana, ki bi bil to čast tako ponižal!

Nekateri časopisi so ugibali, da se po pisanju madžarskih časopisov more soditi, da so Rauchu odšteti dnevi, da bo kmalu odšel, in celo imena njegovih naslednikov so se že imenovala.

Morem vam naznaniti iz zelo zanesljivega vira, da kujejo neki Rauchovi prijatelji načrt, kako bi se Rauch iznebil podhana Czernkoviča. Czernkovič ima največ skrivde, da se je uvedel v Hrvaško era nasilste v in progonov. On edini dirigira v vseh osebnih vprašanjih. Ako bi tedaj vrgli Czernkoviča čez brod — bi se morda nekoliko pomirili razburkani valovi. Posebno se tedaj, ako bi na Czernkovičovo mesto prišel kak dobičina, priznan stari patrijot... Na ta način mislijo Rauchovi prijatelji, da bi se dal njegov režim znatno skrpati. Toda pri tem naletite na veliko zapreko — samega Czernkoviča, ki se ne da tako lahko premakniti s svojega mesta. Slučaj, kaj mu nekateri pripravljajo, je sam odpotoval v Pešto ter si prizadeval pridobiti naklonjenost madžarskih oblastnikov. V koliko se mu je to posrečilo, pokaže najbližji čas.

Eno je gotovo: Rauchova vlada se je splašila pred složnim odporom naše javnosti, zato so sedaj ponehala premeščenja uradnikov. Sedaj je samo en mlad uradnik odpuščen iz službe, toda to je posledica že poprej pričete preiskave. Ta uradnik se je izkazoval med uradništvom kot odkrit opozicionalec. Neposredni povod njegovemu odpustu je bil ta, ker je pri nekem razgovoru v kavarni rekel, da imajo koalicijski časopisi prav, ko pišejo, da Rauch denuncira in obrekuje.

V Pešti je prišla na vrsto razprava o proračunu. Ker je v tem proračunu tudi postavka o Hrvaški, so razvili hrvaški delegatje debato o hrvaškem vprašanju. Najbolj sta uspela dva govora, ki sta bila madžarska. Prvi je delegat F. Supilo jedrnat v ostrih potezah naštel po vrsti zadnje dogodke, zabelivši jih s krepkimi udarci proti Rauchovemu vladanju. To so bile za Madžare same novosti, zato so Supila pozorno poslušali, in ker je njegov govor prišel v stenografski zapisnik, so se bavili z njim vsi časopisi. Dr. Vrbanić, Zagorac, Roje in Magdić so dobro označili današnjo situacijo kot absolutistično in izkoriščajočo od strani Madžarov, toda njihovi govori so ostali v Pešti brez efekta, ker so bili hrvaški! Sele zopet, ko je včeraj govoril dr. Popović madžarsko, se je napravil velik vtisk. S prirojeno eleganco je izpjal predmet ter neusmiljeno seiral vso Wekerlejevo politiko napram Hrvaški.

Vsled teh govorov so se Madžari zopet zbal hrvaške obstrukcije, ker vedo, da se Hrvatje, ako obstruirajo, ne šali, kakor delajo disidentje. Zato so spravili proračunsko debato na dnevni red kot nujno, a seje so sedaj od 10. do 2. ure, a popoldne od 4. do 8. ure. No, sedaj spravijo hrvaški delegati Madžare v nepriliko — nehali bodo govoriti, a Madžari ne bodo imeli s čim izpolniti sej. In tako bi se mogle kmalu sklicati delegacije, kar bi ravno Madžarom ne bilo ljubo.

Iz skupne Frankove stranke sta sedaj dve, ki se najljubeje pobijate, a del (5) poslancev stoji še vedno od strani. Disidenti pod vodstvom dr. M. Starčevića, so sedaj tudi formalno izstopili iz stranke ter v svojem glasilu »Hrv. Sloboda« izredno ostro napadajo Franka, katerega vsa

LISTEK.

Vaška idila.

Spisal dr. Korun.

Tedaj je bilo, ko so bili leški očetje sklenili, da nasujejo peska na razrite kolovoze v vasi. Namreč tedaj je bilo, da je Predovnikov France vozil gramoz iz potoka Trnavce za posipanje cestnih mlak in globeli. Pa na težkem parizarju ga je vozil s širokimi platišči. V voz pa je bilo vpreženih dvoje visokih, močnoprsatih konj. In ker daljava med Lečami in Trnavco ni bila velika, je zapeljal vsak dan po večkrat. Vozeč pa ni sedel na vozu kakor drugi vaški vozniki, ampak na legnarjih je stal, z leve nogo naprej in z desno nazaj razkoračen. Pa možko je stal in si brke zavihal.

Zlasti se je pa ponosno vzravnil na ovinku pri lipi. Tu je konjema zaklical hijó, da sta potegnili močnejše ter zaškrebajala z medenimi ploškami na črnosvitlih komatih; potem pa je z očmi premeril brinjevi bičevnik ter s palcem in kazalcem potipal nitkasti konec na biču, nakar je zapokal pikpok, da je vršelo po zraku, pa desetkrat pikpok priletelo nazaj od leških pristav in kozolcev. In čim močnejši je bil pok ter mnogoternejši jek, tem ponosnejše se je razkoračil France na vozu. Po ušesih pa ga je prijetno šeegetalo, in sicer prijet-

no tako, kakor kadar je Pušnikov Štefan ob nedeljah popoldne harmoniko vlekel in so se pari leških fantov in deklet v divjih kolobarjih vrteli po Jurčkovem podu, peslaje hitrico polko.

Pa piki in poki Francetu niso božali samo ušes, ampak so deli tudi njegovemu srečelo zelo dobro. In kaj bi mu ne? Ker tam ob ovinku pri lipi je stala Ovinškova hiša. V Ovinškovi hiši pri oknu pa je sedela Ovinškova Julka in predla. In kadar je Julka zaslišala pikpok, pikpok, vsikdar je potajno zakukala skozi okno na cesto, v tem ko se je s ceste prti oknu France ozrl, tako da sta se njuna pogleda križala ravno sredi med hišo in cesto, kjer sta se strnila v nerazdruženo celoto. Potem pa je France junaško razkoračen pokal naprej, Julka pa je gnala brneči kolovrat, da so se niti ovijale vretenca, na presliči se pa zmanjšavalo povosno prediva.

Toda pogledi, četudi goreči, na daljavo več sežnjev, vendar niso mogli imeti moči, da bi bili Franceta in Julko docela utešili. Zato je trebalo tesne bližine in ozkega stika, ki je omogočil, da sta si zrla iz oči v oči in pa da sta spregovorila kako prijazno besedo. Pa iznajdljivost ljubečih ljudi tudi njima v tej težnji ni odrekla svoje pomoči. Če je le mogla — in kdo bi ne mogel, če hoče? — je Julka ravno takrat zapazila, kadar je France pokal proti ovinku, da je prazna na ognjišču kebllica. »Kako naj se povrelim loncem prilije, če ni v

rati po Ovinškovi Julki in Ovinškova Julka po Predovnikovem Francetu.

To je bilo pa že več tednov poprej, predno je France vozil pesek iz potoka Trnavce; ker v tem času, ko so nasipali kolovoze v Lečah, je njuna ljubezen že dosegla svoj višek. Vzklila pa je bila, ko je še samo od časa do časa in po daljših presledkih imela Julka priložnost, da je slišala Franceta pokati z bičem, France pa priložnost, da je videl Julko nositi vode polno kebllico.

Po njenem vzklitju pa je kaj rapiro naneslo, da sta se pogosto sešla. Pridetelo se je namreč neredo, da je ravno takrat, ko je Julka na zelniku trgala vehe za svinje, France kosil na meji pri zelniku prelasi za krave; da je ravno takrat Julka prala perilo na trnavskem perišču, ko je France tik ob rečišču klesil grmovje živini za steljo; da je ravno takrat nesel France vrečo žita v mlin, ko je nesla Julka moko iz mlina. Pa tudi iz cerkve grede sta se kaj pogosto sešla, seve po samem golem naključju. Trinajsto nedeljo po binkošti je France opazil, da so mu hlačnice zdrknile izza mehikajnstih škornic. Zato je postal in jih tako dolgo zatikal, da ga je Julka došla, ki je bila zaostala za družbo leških deklet, ko si je pri kramarici Neški nakupovala čipk za rokavce. Štirinajsto nedeljo pa so se Julki odvezali jermenčki na šigrinastih čevljičkih, in predno jih je zopet zavezala, je porabila ravno toli-

ko časa, da jo je France dohitel, ki je bil zaostal za družbo vaških fantov, ker je poslušal občinskega slugo, ki je vzklicaval pred cerkvijo, kdaj da bodo letos vojaški nabori. Kajpada, če sta se pa že naknadno sešla in po golem naključju, potem jima umevno ni drugače kazalo, kakor da sta še ostali pot skupaj hodila.

Kakor so bili pa taki sestanki vsčeni Francetu in Julki, tako malovšečni so bili leškimi ženščetom. Zato bi pa čudno bilo, ko bi Lečanke, stare in mlade, ne začele stikati glav in stegovati jezikov, češ, da se Predovnikov fant in Ovinškova dekle rada imata. In res, do semkaj njihovo besedičenje ni bilo izvito iz trte. Toda če so še dalje razpredale marnje, klepetajoč o njiju to in pa ono, s čimur se blati deklisko ime, tedaj je treba odločno, četudi hudo sodbo izreči, da so govorile tako, ker so Franceta in Julko sodile po sebi. Kajti istina je, da je bilo šele pozno na jesen, in sicer v nedeljo po svetem Martinu, ko je France prvič prišel k Julki pod okno, izpod okna na okno in z okna v sobo.

Pa še tedaj bi ne bil prišel, ko bi se ne bil tako dolgo zamudil v Gorjakovem hramu za Gradom, kjer so pokušali most in ga krščevali za vino. Sele pozno zvečer se je odpravil domu, pa vesel je bil in na Julko je mislil. Pa sam ni vedel, kdaj je bilo in kako, da je s pota zavil in krenil vstran mimo Ovinškove hiše. Tu mimo idoč pa ni prav nič zavriskal;

politika je napadenje koalicije in službovanje vsem tujim eksponentom. Khueni, Rakodezayju, a sedaj Rauehu. Disidentska skupina znaša sedaj neprestano na dan stvari a la Lengyel proti Polonyju. No, Frank je vendar večji mojster kot so disidentje ter je vendar znal urediti poprej vse tako, da je večina stranknih organizacij ostala pri Franku. Toda vse to še vendar ni nič proti prejšnji velikosti in prejšnjemu sijaju! Frank je že sanjal, kako bo prišla njegova stranka že skoraj do večine, a sedaj je vse to padlo v vodo. Ako ne bi pri bodočih volitvah ničesar drugega izgubil, kakor onih šest okrajev, ki jih imajo danes desidenti (in ki so jim ostali dosedaj verni), že tedaj bi izgubil zelo mnogo.

Frankova zvezda zahaja, a zahaja tudi — Starčevićanstvo, ker se je sedaj črno na belem dokazalo, da starčevićanska stranka mora razpasti, kakor brž pride do gotove veličine. In ni škoda, ker je starčevićanstvo danes popolnoma reakcionarna struja v našem javnem življenju.

Obrtni vestnik.

Razpečevanje žganih opojnih pijac na drobno je po obstoječih zakonih dopustno v treh oblikah. Najobsejnejše pravice daje točenje žganja, ki je vezano na koncesijo. Za tem prihaja maloprodaja žganja, ki je istakova vezana na koncesijo, in daje pravico, prodajati žganje v odprtih posodah, ki a ne smejo vsebovati manj nego osminke litra, ta način prodaje je utesnjen nadalje po določilu, da stranka ne sme zaužiti kupljenega žganja v prostorih prodajalca. Tretja oblika je trgovina z žganjem v posodah, zaprtih po trgovskih običajih. Trgovina z žganjem je svoboden obrt; trgovec z mešanim blagom je že na podlagi svojega obrtnega lista upravičen, prodajati žganje. Pri tem pa je izrecno opomniti, da ga vkljub temu vežejo predpisi zakona iz leta 1881, ki ima določbe glede plačevanja posebne davščine, katero je plačevati polletno v naprej in katere izmera se menja po številu prebivalstva v občini obrtovanja ter je različna za žganje-toč, maloprodajo in pa za trgovino. Predmetni zakon, ki ima jako nadležna določila in malo praktična, je potreben reforme. Reforma se je čisto že nasvetovala, vlada sama je že predložila preminjevalne načrte, pa doslej še niso prišli do razprave v parlamentu. Ta zakon ima različne določbe, ki so se v praksi tolmačile različno. Zlasti tudi ni bilo enotnega postopanja glede tolmačenja postavnega določila, ki glede trgovine z žganjem v zaprtih posodah pravi, da je smatrati za zaprte posode trgovsko-običajno zaprte sodce in zapечатene steklenice. Dasi je ministrstvo že kmalu po razglasitvi zakona o posebnih davščini izdala ukaz, ki natančneje pojasnjuje pojma zaprti sodci in zapечатene steklenice, so vendar obstajale nejasnosti; na drugi strani pa so praktične potrebe vodile do izpoznavanja, da vodilo, oddano o tem ukazu, ne odgovarja več sedanjim potrebam. Trgovinsko ministrstvo je vsled tega uvedlo poizvedbo, kako bi bilo urediti obseg obrtnih pravic za trgovino z žganjem in po završitvi poizvedovanja izdalo nov ukaz. Glasom tega ukaza je smatrati za zapечатene steklenice, pri katerih je zapora tako napravljena, da se brez uporabe, kakega primerne orodja kakor noža, škarij ali klešč ne dado

odpreti takoj in brez napora ter je zapora opremljena s pripravo, ki omogoča odpreti zaporo stoprav, če se to pripravo poškoduje. Posledica tega je, da se po poškodbi te priprave spozna, da se je steklenico odprlo. Za zapечатene steklenice je smatrati po tem ukazu tudi take, ki so opremljene z raznovrstnimi zaporami na vijak brez zamaška in je poleg tega priprava, katero je treba odstraniti ali poškodovati, če se hoče steklenico odpreti. Ukaz navaja zgledoma razne vrste dopustnih zapor, namen teh podrobnih predpisov je pripustiti le take zapore, katerim se po odprtju steklenice pozna, da so bile odstranjene. Predpisi, ki jih navaja predmetni ukaz, pomenjajo za trgovino z žganjem na drobno znatne olajšave.

Razsodišče naprave pri obrtnih zadrugah. Med nalagami, ki jih stavlja obrtni red obrtnim zadrugam, zavzema važno mesto razsodišče. Namen takega razsodišča je, poravnati spore, ki nastajajo med združnimi člani in njih pomožnimi delavci iz delovnega, učnega in meznega razmerja. Tako razsodiško napravo, ki jo zakon imenuje razsodiški odbor, je smatrati za posebno uredbo posamezne obrtne zadruge, ki se ustanavlja in ki posluje na podlagi posebne pravilnika, sestavljenega v okviru in v smislu posebnih postavnih določb. Pristojnost razsodiškega odbora temelji na tem, da se mu podvržeta obe sporni stranki pismeno. Kadar ni take pismene obojestranske izjave in se le ena stranka obrne do razsodiškega odbora, je pristojnost utemeljena s tem, da pride nasprotna stranka vsled dobljenega povabila pred odbor in prizna njegovo pristojnost. Pravilnik za razsodiški odbor mora odobriti deželna vlada, pravilnik mora vsebovati določila o številu članov razsodiškega odbora, o načinu njih volitve in o dobi njih službenega poslovanja. Vodilo ob sestavljanju pravilnika morajo biti sledeča določila: Razsodiški odbor naj bo sestavljen tako, da imajo v njem enako število zastopnikov samostojni obrtniki in pomožni delavci. Na čelu razsodiškega odbora stoji načelnik, ki ga volijo člani razsodiškega odbora iz svoje srede. Načelnik mora biti delodajalec ali delojemalec, volijo ga vsi člani z absolutno večino glasov. Če si člani razsodiškega odbora v roku, določenem v pravilniku, ne bi mogli izvoliti načelnika, zategadelj, ker ni eni, ni drugi skupini ni moč dobiti absolutne večine, si je pomagati na ta način, da se v načelstvu menjata za predpisano poslovno dobo zaupnik samostojnih obrtnikov in pomožnikov. Spori, ki pridejo pred razsodiški odbor, se morejo uravnati ali s poravnavo ali pa z razsodbo. Poravnava je pravokrepno mogoče skleniti le, če je prisoten načelnik in saj dva razsodnika, in sicer od vsake skupine interesentov po eden, to določilo je postavljeno zategadelj, da je dano zadostno jamstvo za nepristransko postopanje. Sklenjene poravnave se vpisujejo v poseben zapisnik, ki ga podpisata obe stranki. Če ne pride do poravnave in je o sporu odločiti z razsodbo, je potrebn prisotnost načelnika in štirih članov razsodiškega odbora, in sicer po dva iz vsake skupine. Odloča se z večino glasov, ob enakosti glasov odloča glas načelnika. Poravnave in razsodbe razsodiškega odbora se izvršujejo po upravnem potu. Proti razsodbi razsodiškega odbora sme vsaka sporna stranka vložiti tožbo pri red-

nem sodniku, in sicer tekom osmih dni, računeno od dneva, kateri se je razglasila razsodba razsodiškega odbora. Na podlagi navedenih določb je torej mogoče ustanovljati obrtnim zadrugam razsodišča; čeprav bi bila taka razsodišča prav priporočljiva, ker bi brez večjih stroškov in izdatkov mogla na hiter in gladek način, takorekoč med seboj poravnati obile difference, ki nastajajo iz delovnega in zlasti iz meznega razmerja, se vendar ta naprava ni mogla prav uveljaviti. Ne da se z gotovostjo trditi, ali je temu vzrok pomanjkanje zaupanja v razsodnost in preudarnost razsodnikov, ki so stanovski tovariši, ali pa poslovanje take razsodiške naprave nalaga večje zahteve razsodnikom, kakor jih morejo izpolniti. O mnogih krajih je pa vzrok vsekakor iskati v tem, da delavstvo na eni in delodajalstvo na drugi strani živi v toliko napetem razmerju, da je težko pripraviti obe skupini do mirnega, brezstrastnega sodelovanja, četudi le po odposlanih ali zaupnikih, pri takih združnih napravah kakor je razsodišče. Če se pri nas ne more razviti zadovoljivo delovanje razsodiških odborov, leži to v splošnih razmerah, ki tudi sicer ne dajo organizaciji po stanovskih zadrugah priti prav do veljave. Številni sporovi iz meznega in delovnega razmerja pa je pri nas zlasti v Ljubljani prav znatno, in bode imelo obrtno sodišče v Ljubljani, za katero je potreba v Ljubljani sedaj že dana, vsekakor obilo posla. Po ustanovitvi obrtnega sodišča v Ljubljani bode iz naravnih razlogov še manj razpoloženja in zanimanja za združna razsodišča.

Razen razsodiških odborov, katerih delokrog je po zakonu utesnjen na spore iz delovnega, službenega in učnega razmerja, pozna obrtni red še drugo združno razsodiško napravo, namreč ono, katere naloga je, poravnati le spore med združnimi člani, torej le spore med samostojnimi obrtniki, ki so člani ene zadruge. Tako razsodišče ni stalno sestavljeno, ni trajna uredba, marveč le odbor, voljen od primera do primera. Tako razsodišče se sestavlja na ta način, da vsaka sporna stranka izbere iz srede združnih članov po dva razsodnika, ki si potem izvolijo za načelnika kakega združnega člana. Če se ne doseže absolutne večine, imenuje načelnik zadruge načelnika temu razsodišču. Pri razsodiškem odboru, o katerem smo gori govorili, so razsodniki funkcionarji, voljeni za gotovo dobo, pri tej drugi razsodiški napravi pa le zaupniki vsakokratnih spornih strank. T. R. E.

Državni zbor.

Dunaj, 15. maja. Zbornica je danes dognala v prvem branju vladno predlogo o zvišanju rekrutov za deželno brambo, nato pa tudi rešila do polovice nujni predlog glede odškodnine za rodbine rezervistov. V začetku se je interpelliral celjski poslanec Marekhl v prilog predstojniku okrajnega sodišča v Mariboru, kateremu se je po pravici očitalo pristanost in brezskrbnost, ker k ustanovitvi društva za varstvo otrok ni povabil Slovencev. — In tega tudi Marekhl ni mogel oprati. — Glavni govornik proti Kolowratove-mu nujnemu predlogu je bil češki socialni demokrat Pik, ki je govoril češko. Predlog se je izročil brambnemu odseku. — Tudi nujni predlog za podporo rodbinam rezervistov je ute-

meljeval poslanec grof Kolowrat, ki je dokazoval, da se gre pri tem za ljudsko potrebo prve vrste. Poslanec Skaret (socialni demokrat) se je izrekel proti orožnim vajam, ki se mu zde popolnoma nepotrebne. — Poslanec Malik je kritikoval, ker se poizvedbe glede podpor rodbinam rezervistov niso prepustile občinskim predstojnikom, temuž orožnikom. Nadalje je govornik dokazoval, da je za dveletno vojaško službo glavni predpogoj dobra ljudsko-šolska izobrazba. — Nato sta se izvolila glavna govornika, nakar se je seja prekinila.

Davčni načrti finančnega ministra.

Dunaj, 15. maja. Finančni minister vitez Korytowski je naznanil danes deputaciji društev hišnih posestnikov celo vrsto svojih načrtov o davčni zakonodaji. Predvsem je povedal, da pripravlja vlada reformo hišnega obrestnega davka, kateri načrt predloži zbornici že prihodnji mesec. Ta reforma bo velikega pomena za obrt in industrijo, ker bo zidanje prosteje. Zvišanje davka na žganje bo nudilo kompenzacije na tri strani: 1. za izpad davkov od poslopj, 2. za izpad davka na sladkor in 3. za del stroškov za saniranje deželnih financ. In sicer se nakloni iz dohodkov zvišane davka na žganje 30 milijonov kron deželam za saniranje njihovih financ.

Nova vladna stranka na Ogrskem.

Budimpešta, 15. maja. Vesti o fuziji koalicijskih strank so sicer resnične, vendar za sedaj še pre zgodne. Dosedaj se je izrekla le splošna želja, naj bi se s spojitvijo koalicijskih strank ustvarile stalne razmere v ogrskem parlamentu. Kako bo to mogoče, še ni popolnoma jasno. Izgotovljenega načrta še ni, in ravno tako ni resnično, da bi vladar že vedel za ta stremeljenja. Največja težava je glede bančnega vprašanja. Fuzija bo mogoče le tedaj, ako grof Andrassy z ustavno stranko vred zavzame v tem oziru stališče neodvisne stranke ter podpira zahtevo po samostalni banki. Dosedaj grof Andrassy ni bil pridobil za tako politiko. Vse drugo o fuziji so za sedaj zgolj kombinacije, posebno je za tako smatrati vest, da je vladar zaradi nove stranke že povabil v avdienco grofa Tiszo in Khuena-Hedervarya ter dr. Lukacsja.

Novi jezikovni načrt za Dalmacijo.

Zader, 15. maja. Načrt novega jezikovnega zakona za Dalmacijo je že izgotovljen ter ga namestništvo pošlje te dni centralni vladi v odobrenje. Odobritev bo le formalna, ker je načrt že itak izdelan sporazumno s centralno vlado. Novi načrt določa, da mora biti hrvaščina tudi notranji uradni jezik v vseh dalmatinskih državnih uradih. Italijanščina je omejena le na zunanje občevarje, da bo treba italijanske vloge reševati v italijanskem jeziku. Nemščina pa se omeji le na občevarje s centralnimi oblastnjami.

Hrvatje in Madžari.

Budimpešta, 15. maja. Predsednik hrvaške državnozbornske delegacije dr. Medaković je imel z dopisnikom »Budapesti Hirlap« razgovor o sedanjem razmerju med Hrvaško in Ogrsko. Dr. Medaković

je rekel, da hrvaškimi delegatami ni treba govoriti v ogrskem parlamentu, ker itak baron Rauch dovolj opozarja javno mnenje na Hrvaško s svojimi vladnimi odredbami. Danes je že tudi na Ogrskem več politikov, ki si prizadevajo, da se sklene mir med Hrvaško in Ogrsko. Toda mir je mogoče doseči le tedaj, ako vzame tozadevno akcijo ogrska vlada sama v roke, in sicer mora začeti pogajanja s hrvaško-srbsko koalicijo.

Spojitve Bosne in Hercegovine z Avstro-Ogrsko.

Budimpešta, 15. maja. Na Dunaju so jako nezadovoljni, ker niso uspeli dalekosežni načrti, ki jih je sprožil nemški cesar. Kakor znano, je ban Rauch že pred dohodom nemških zveznih vladarjev prorokoval, da so na dnevnem redu velike in dalekosežne stvari, ki bodo velike važnosti za Hrvaško. V mislih je imel načrt nemškega cesarja. Ta je bil namreč predlagal velesilam, naj ob priliki vladarskega jubileja simpatičnemu vladarju Francu Jožefu izroče privoljenje, da se Bosna in Hercegovina stalno priklone njegovi monarhiji. Prestolonaslednik Fran Ferdinand je zastopal načelo, da se Bosna in Hercegovina z Dalmacijo vred spoji s Hrvaško. Vsi ti načrti pa so padli v vodo, ker se je Anglija temu protivila.

Novi civilni adlatus za Bosno.

Sarajevo, 15. maja. Civilni adlatus baron Benko je šel na dvamesečni dopust, s katerega se baje ne vrne več na svoje mesto. Nadomestoval ga bo sekijski načelnik Kosta Hörmann, ki je sicer že misliti v pokoj, toda odkar se je baje pri srbskih irendentnih učiteljih zasledila zarota proti njemu in nadškofu Stadlerju, je Hörmann nalašč opustil svojo misel, da pokaže s tem, da se terorizmu ne umakne.

Madžarski strahovi.

Budimpešta, 15. maja. Vsled ovadstva hrvaškega bana Raucha je tudi madžarska vlada začela verovati v panslaviščno zaroto. Na ukaz ministra notranjih del so okrajna predstojništva v Budimpešti nepričakovano izvršila hitne preiskave pri vseh slovaških, srbskih, čeških in poljskih društvih, ne da bi bila našla najmanjšo sumljivost. Sedaj bo grof Andrassy zopet mirno spal.

Sprememba v ruskem ministrstvu.

Petrograd, 15. maja. V Stolypinovem ministrstvu se v najkrajšem času izvrše važne spremembe. Namesto obratnega ministra Schauffusa bo imenovan poslanec in bivši ravnatelj železnice Markov. Finančnega ministra Kokovčeva zamenja bivši trgovinski minister Timirišev, trgovinskega ministra Sipova Rullov, naučnega ministra Schwarzja pa Sergejevski ali pa Tagančev. Tudi vojni minister Rödiger najbrže odstopi.

Punt v Afganistanu.

London, 15. maja. Vest o umoru afganistanskega emirja se ne potrjuje, temuž se je ravnokar razglasila stroga njegova naredba proti puntarjem. Kdor bi imel javno puntarski govor, se mu iztrga jezik, a kdor bi se hotel pridružiti puntarjem, temu se odsekajo noge.

zavriskal pa ni, da bi se ne vzbudila stara Ovinšca, ki je vedno sitnjala na Julko. Pač pa se je ozrl proti sobi v podstrešju, kjer je spavala Julka. Ozrl se je in postal ter gledal košati rožmarinov grmiček, ki se je v mesečnem svitu videl dol z okna. In prav res zavidal je tej nežni rastlinici, ker je dehtela tako blizu Julkine postelje. »Oh, ko bi bil jaz rožmarin, kako bi dehtel!« je globoko vzdihnil ter gledal in gledal, kakor da bi hotel z očmi steno prodreti. Od hrepenenja je pa kar koprnel, noge pa niso hotele naprej. Kaj mu je bilo storiti? K sreči je videl tam ob skladnici drv lestvo sloneti. To je vzel ter tiho, čisto tiho prisloni na napustek pri oknu Julkine sobe. Potem je pa splezal po njej ter rahlo potrkal na okno. In ko je bil slišal, da se je zamajala posteljsca v sobi, tedaj je zamolklo zaklical:

»Julka! Ali spiš, ali bediš, ali sinka dojši!«

Pa šele, ko je tretjič zaklical, se je Julkin obrazek steklu približal. Nato pa je okno odprla.

»France, ali si ti?« se je oglasila ter nadaljevala: »Spim, ne bedim; kako bi pa sinka došla, ko nisem še nikdar ljubila!«

Med tem pa, ko sta govorila ta uvodni pomenek, se je bližalo fantovsko petje.

»Fantje prihajajo! France, kaj bodo rekli, ko te zagledajo tukaj!«

»K sebi v sobo me pusti,« ji je

France odvrnil, »da se odtegnem njih radovednim pogledom.«

»Kako naj te pustim, ko je okno zastavljeno z rožmarinom?«

»Lonec rožmarina deni v sobo na tla, da lahko zlezem skozi okno!«

Pa takoj ni bila pri volji. Obotavljala se je in pomišljala ter bi se še bila, ko bi fantovsko petje ne prihajalo vedno bliže in bliže. Tako ji pa ni drugače kazalo.

Ko je pa z oknice lonec jemala, zlomil se ji je najlepši vrh rožmarinov.

»Jojmene, France!« je vzdihnila Julka. »Kaj porečejo mati, ko bodo videli vršiček polomljen? Oh!« in zopet se ji je izvil vzdihljaj iz prsi.

France pa je ravno v pravem času smuknil skozi okno. Ker kmalu nato so prikorakali fantje. Za vrat se drže so hrupno stopali v vrsti pa mogočno so peli:

Moj ljubček 'ma tako navado, da si zmiraj kaj druž'ga želi. Ponoči mi krancelčke krađe, podnev' ga pa glav'ca boli.

Stopnikov Tine je peval naprej s svečanostnim glasom, Modičev Janjo pa je jemal počez v nebotični višini, dočim so basi bučali nalik voltemu gromu, kadar se hudourni oblaki kopičijo nad Veliko planino. V rednih presledkih pa so se oglašali poskočni juheji in vmes so zveneli škripajoči akordi ročne harmonike, ki jo je Pušnikov Štefan vlekel. In ko so bili brezskrbno veseli fantje že onstran leških pristav in kozolev, se

je še razlegal popevke refren v Julkino sobo:

Ponoči mi krancelčke krađe, podnev' ga pa glav'ca boli.

Razložno je slišala Julka, pa dobro umela pomen in tesno ji je bilo pri sreju.

To je bilo pa tisto nedeljo po svetem Martinu, ko se je bil France nazvel poguma in hrepenenja v Gorjakovem hramu za Gradom. Zato so pa delala leška ženšceta Ovinškovi Julki in Predovnikovemu Francetu krivico, če so že prej enako in enako govorile o njiju. Od sedaj pa ne več; ker od nedelje po svetem Martinu je France čisto kak vršiček rožmarina polomil, ko je nerodno skočil skozi Julkine kamrice okno. In sreča je bila, da Julkina mati ni nič zapazila, v kakšnem razmršenem stanju se nahaja ta nežna evetica, ker sicer bi bila neznanško sitnjala.

Tako je torej bilo v dolgih zimskih večerih. Čez dan pa je Julka predla pri oknu, France pa vozil mimo Ovinška gramoz na cesto. In ker se je France vsikdar ozrl proti Ovinškovi hiši, Julka ravno takrat pogledala skozi okno na cesto, križala sta se njuna pogleda sredi razdalja, kjer sta se strnila v nerazdružno celoto. Če je pa zmanjkalo v kuhinji vode, je šla Julka s keblco k vodnjaku, nakar je začutil France suhotu v grlu, da je tudi on pritekel k vodnjaku. Potem pa, ko sta se v naglici kaj pomenila, je Julka dela keblco na

glavo in roki uprti v bok je nesla vodo v kuhinjo, ne da bi si bila le kapljico polila po sebi. France pa je skočil na voz ter na legnarjih moško stoje je pokal pikpok, ne da bi se bil omahnil na desno ali levo. Pa ponosna sta bila: France nase in na Julko, ki je znala tako fletno vodo nositi; Julka pa nase in Franceta, ki je razumel tako junaško pokati z bičem.

Toda ta Julkin in Francetov medsebojni ponos pa je pri leških fantih in dekletih povzročal hudo zavist in pridušeno jezo. Kar vse bi ne dala tista krivogleda Celarjeva Tekla, ko bi se Julki kdaj nagnila keblca na glavi, da bi se jej voda razlila po krilu! In kaj vse bi ne dal tisti kozasti Lešnikov Tone, ko bi se France kdaj z voza omahnil, da bi telednil na cesto! Krivogleda Celarjeva Tekla bi dala svojo najlepšo svileno ruto z rdečimi čopki, kozasti Lešnikov Tone pa svoj najlepši zajčji klobuk z dolgim krivcem za okrajkom.

Toda česar se v resnici nista nadejala ne Tone, ne Tekla, se je končno zares pripetilo.

Bilo je na dan Francetovega godu, to je tretjega gradna. Veljalo se je torej ponesti še bolj kakor navadno. Zato pa se je France, ko je privozil na ovinek mimo Ovinškove hiše, posebno moško vzravnaval, z levo nogo stoje na levem obodu legnarjev, z desno na desnem obodu. In ko je zagledal cvetoče Julkino lice pri

oknu, je brinjevi bičevnik mogočno zavilhtel, misleč, da bo pikpok močnejši. Toda nesreča ni spala. Ker sta namreč konja potegnila naknadno hitreje, je Francetu izpodrslalo z oboda; obenem se je pa bičev nitkasti konec zapletel med prečke v sprednjem kolesu in je potegnil Franceta za sabo. In ker se ni mogel v pravem času vloviti za vozno ročico, je grdo telednil na cesto; tako da pikpoka ni bilo, pač pa huda sramota.

Udaril se sicer ni nič, ko je telednil na cesto; toda stokrat rajše bi se bil do smrti pobil, da bi ga le ne bila videla Julka. Pa videla ga je, ker se je ravno takrat ozrla skozi okno. In padec se ji je zdel tako neroden in smešen, da se je na glas nasmejala, in France je dobro slišal njen smeh, ko se je valjal po blatni.

Vendar tej nemali nesreči je imela slediti še hujša nesreča. Namreč od časa, ko je France padel z voza, se je kar vidno začela obračati Julka od njega. In naj je France še tolikanj postopal za njo, njene prejšnje ljubezni si ni mogel več pridobiti. In ne samo, da mu ni hotela več odpirati okna, še celo po drugih fantih se je ozirala, kadar je šla ob nedeljah iz cerkve. Oh, to je bilo Francetu hudo! Sram ga je bilo vsled padca in ponesrečenega poka; in srce ga je peklo, da ga Julka zapuša. Kozastemu Lešnikovemu Tonetu pa se je želja spolnila, ne da bi mu bilo treba dati zajčji klobuk z dolgim krivcem za okrajkom.

Spopad med Španci in Francozi v Maroku.

Madrid, 15. maja. Minister zunanjih del potrjuje uradno, da so se francoski in španski vojaki, ki so stražili pri vratih Casablance, res spopadli ter drug na druge streljali, pri čemer je bil en vojak ubit, trije pa so bili ranjeni. Vendar minister ne pripisuje dogodka posebne važnosti. Vojni minister je mnenja, da so oboji vojaki bili pijani. Tudi ministrski predsednik Maura je mnenja, da dogodek ne bo vplival na prisrčno razmerje med Francijo in Španijo.

Berolin, 15. maja. Odposlanstvo Muleja Hafida je prosilo nemško vlado, naj posreduje, da se špansko in francosko vojaštvo odpokliče iz Maroka, za kar Mulej Hafid obeta, da vrne Franciji posojilo 60 milijonov, da se carinski uradi oprostijo francoskih carinskih uradov, ki pobirajo 16% vseh dohodkov za obrestovanje posojila.

Anglija o Macedoniji.

London, 15. maja. Angleška vlada je izdala novo modro knjigo o dogodkih v Macedoniji za dobo od meseca marca 1907. do aprila 1908. ter razpravlja obširno o delovanju raznih komitejev in vstajskih čet. V pismu angleškega generalnega konzula v Solunu se navajajo vsi umori v letu 1907. V pismu dolži umorov v prvi vrsti bolgarske vstaše, dočim so Grki največje kradije blago ter umorili le dve ženski. Srbi so se vedli zelo mirno, toda konzul je mnenja, da je ta mir le začasen.

Glasovi iz Idrije.

Cerkev in politika. C. kr. katehet Oswald ne da miru. Kjer se zgodi kaj slabega, grdega in ostudnega, tam ima gotovo ta posvečeni združbar svoje prste vmes. S svojo umazano roko meče politiko tudi v cerkev, celo tjakaj, kjer imajo dijaki mestne realke svoje nedeljske maše. Realka in dijaške maše Oswalda prav nič ne brigajo. Opljuval je realke že tako, da je konec našega potrpljenja. Zaklel se je, da ne izmoli nič očenaša zanjo. Zato pa se tako lepo razvija, ker je ne zavira oskrbnja njegove hinavske molitve. Oswald, ki se razume na godbo kakor zajec na boben ali krava na sedlo, zopet zabavlja čez realno petje in se zagaganja s sirovo predrznostjo v učitelja tega petja, g. Gangla. Mi smo že pred dvema letoma na tem mestu natančno pojasnili vso to zadevo, a sedaj je prišel srboriti Oswald in je začel iznova mešati. Najmanj vseh bo gotovo g. Šabec, ako vse še enkrat povemo in prijavimo tudi kako pismo. Naj se torej pomenita Šabec in Oswald. Če ne bo miru od njiju strani, pa ga tudi z naše ne bo! — Od kod dobi Oswald poročila, kako je petje pri dijaških mašah. Samega ni v to cerkev, ker bi ga najbrž vrgli čez prag. Ali morda vzgaja lažnjive volune in obrekovalce med dijaštvom? Ali je njegov reporter »muzikalični« realni katehet ali pa morda sam dekan, ki tuintam bere dijaško mašo? Odgovori, Oswald! Toda, kdor trdi to, kar piše Oswald v »Slovenec«, laže, laže, laže! Sicer pa bomo začeli vračati milo za drago. Ako ne bo takoj miru, pa bomo tudi mi odprli cerkvena vrata politiki in si pred vsem nekoliko ogledali pridige, potem bomo videli, kdo »veže suho

Ni pa preteklo trideset dni od Francetove nezgode, ki se je tudi krivogledni Celarjevi Tekli uresničila želja, ne da bi ji bilo treba dati svilen ruto z rdečimi čopki. Bilo je proti Božiču in mraz je pritiskal, da je z drevja ivje viselo, mlake pa so se bile z ledom prevlekale. Zopet je peljal France gramoz po ovinku mimo Ovinškove hiše, pa potr in klavn je bil, ker ga ni vež marala Julka. Zato pa ni stal na vozu kakor navadno, ampak pohlevno je sedel, pa pokal ni nič in kisló se je držal. Slučajno pa je Julka ravno takrat zajemala vodo pri vodnjaku. In nalašč, pa Francetu v zasmeh se je hotela ponesti, češ: Ti si se s pokanjem grdo osramotil! Zljaj pa mene poglej, kako fletno nosim keblíco na glavi! Vendar ko je napravila osem korakov, johl! nakrat ji na ledenih tleh spodrsne, da pade, voda pa pljuskl po njeni pokaici in križu, da je bila namah vsa mokra. Videl je France, kako je po vseh štirih kobacala in si otrsela vodo z obleke, pa ni ji tekel pomagat. Kaj še! Ravno nasprotno! Široko se je zakrohotal in zdelo se mu je dobro. In pri tej priči, ko je ugledal ta smešni prizor, mu je izginila iz srca vsa ljubezen do Julke.

In ker od tedaj ni nihče več lomil rožmarinovih vršičkov na oknu Julkine sobe, so kmalu zopet pognali sveže mladike. Brsteli so in zeleneli, toda tako nežni kakor poprej pa le niso več vzrastli, seve ker zgodnje brstiče je bil France potrgal, ko je lazil skoz Julkine kamrice okno.

slamo». To naj preudarijo realni katehet, dekan in Oswald!

Oswald — neizvoljen Idrijski župan? Kakor vse kaže, bi Oswald rad vodil idrijsko mestno občino, ako ne zlepa, pa zgrda. V ta namen hoče vporabiti svojega nekdanjega kolego v Marijanšču, dež. odbornika dr. Lampeta, in z njim ves deželni odbor. Veseli se že, da je ugnal v kozji rog ves napredni občinski odbor ter sploh vse liberalce in socialne demokrate. Vendar je pričakovati, da stvar ne bode šla tako gladko, čeprav gre deželni odbor Oswaldu tako lepo na roko. Kakšen občinski odbor bi pa to bil, ako bi ne smel razpolagati s par tisoč kronicami, ako bi ne smel izvršiti naprave, ki jo nujno zahteva veljavna večina občanarjev. Svoobodno izvoljeni občinski možje, ki so poklicani, da vodijo občinsko gospodarstvo v korist ljudstvu, se vendar ne bodo pustili degradirati na — Oswaldove ministrante! Napredni občinski odbor naj protiljudskemu klerikalcem z Oswaldom na čelu krepko zavpije: Roke proč od občine!

Redkih možgan mora biti, kdor verjame klerikalcem, da se jim v resnici zdi škoda denarja, ki se ima izdati za adaptiranje mestnega doma; tako malenkostni klerikalci niso; pač pa jih je strah pred javno knjižnico in čitalnico; vse drugo je preteveza. Klerikalizem je protikulturen, ker mora tak biti; kjer je kultura doma, tam ni tal za klerikalne korenine; z javno čitalnico in knjižnico pa se širi kultura v najširše sloje in izpodkopuje tla klerikalizmu. Od tod izvirajo vse krockodilske solze, ki jih točijo naši klerikalci; zato tako rujejo proti prezidavi sedanjih čitalniških prostorov. Ali nedostaja jim toliko odkritosrčnosti in poguma, da bi tudi javno priznali, komu velja njihov boj. Prosvete se bojite, gospoda! Toda toVase vpiranje je smešno. Opravili ne bodete drugega, kakor da se ustanovitev javne knjižnice in čitalnice zakasni za eno ali dve leti, ali pa niti tega ne; kajti javna čitalnica se bode ustanovila čisto gotovo, ker je nujno potrebna, ker jo idrijsko prebivalstvo — zahteva!

Tudi Golijev vrt igra baje nemalo vlogo pri klerikalni gonji zoper ljudsko čitalnico in knjižnico. Kakor se namreč govori po mestu, se g. Golij boji, da bi bil njegov vrt preveč zaprt in skrit ter bi s tem mnogo izgubil na vrednosti, ako bi se mestni dom vzdignil za eno nadstropje; da se to prepreči, je g. Golij baje pripravljen marsikaj žrtvovati. Mi pa mislimo, da bi bil ta vrt potem še bolj pripraven za samostan, ki bode menda stal na njem, ker bi bil bolj v zatišju; na to stran se pa lahko napravijo slepa okna.

Bogaboječnost in zgodovina. Nadaljujmo torej o poglavju, kako velika je bila svoj čas bogaboječnost na papeževem dvoru. L. 1376. je pri neki priliki rekla pogumna žena, sv. Katarina Sijenska, papežu v obraz, »da se v rimski kuriji, ki naj bi bila paradiz nebeskih čednosti, čuti smrad satanskih pregreh, celo v svojem rodnom kraju Sieni ga je zasledila.« In ta smrad se je razlival z neznanško močjo po vseh deželah rimskega kristjanstva. Kajti kje bi mogli najti večjo nemoralnost kot v Rimu, v kuriji, v hiši papeževi? Poznamo »sv. očete« Pavla II., Siksta IV., Inocenca VIII., Aleksandra VI. ali kako se že vsi imenujejo, in sicer še predobro. Desetletje za desetletjem se je tukaj sejalo seme moralne propalosti in strašni prah njenega cvetja je neslo daleč po deželah. Za neštete klerike vseh narodov je bil Rim šola pregreh — nevere. Nikjer ni namreč brezvestnost drzneje dvigalo svoje glave kot v kuriji. »V Rimu«, pravi Leopold Ranke, »je spadalo k dobremu tonu v družbi ugovarjati dogmam kristjanstva. Na dvoru se je govorilo o določbah sv. pisma le še v šali: verske skrivnosti so se zaničevale« — ali pa rabile za blasfemijo. »Opolzki« kardinal Cibbiena, ki je ves čas užival največje zaupanje svojega gospoda, papeža Leva X., je pisal materi francoskega kralja, da časti njo, njenega sina Franca in njeno hčer Marjeto kakor Sv. Trojico in bi se tej trojici spovedal zvesto in pobožno kakor »gospodu bogu samemu«. Zname so besede Macchiavellijeve, ki je pisal v časih Leva X.: »Mi Italijani smo bolj neverni in zlobni kot drugi, ker nam daje rimski dvor, cerkev s svojimi duhovniki, najslabši vzgled. Čim bližji je narod Rimu, glavnemu mestu naše vere, tem manj vere ima.« In kdor misli, da je danes dosti boljše, se moti.

O revoluciji v Idriji besediči »Slov. Mešanec« ker se je nedavno ustrelil mlad fant ter pravi, da je temu žalostnemu koncu kriva liberalna in soc. demokratična veda. Mi pa pravimo, da ta smrt nima prav nič opraviti niti z liberalizmom niti s socializmom, pač pa s — klerikalizmom. Zakaj pa dopisnik ni poročal tega, kar vedo vsi pokojnikoviznanci,

da je bila njegovemu obupu vzrok klerikalna mačeha, ki ga je s svojim sovražstvom gnala v prezgodnji grob kakor pred leti njegovo sestro. Le pred svojim pragom pometaj, pobožni dopisnik, boš imel dosti opravila!

Moska podružnica sv. Cirila in Metoda pridno nabira nove člane ter namerava v kratkem prirediti večjo veselico in korist družbe. Kaj pa ženska podružnica, ali spi spanje pravičnega? Ali bi se neki ne dala malo oživiti? Večina narodnega ženstva idrijskega niti ne ve, da ta podružnica sploh obstoja. Nekoliko bi se pa odbor že moral zganiti, če že noče delovati samostojno, naj bi vsaj stal ob strani posestrinskemu odboru. Upamo, da se bode ženska podružnica vzbudila brez glasnejšega in razločnejšega klicanja; kajti to spanje ne dela idrijskemu narodnemu ženstvu prav nobene časti!

Glasovi z Jesenic.

— Zakaj so bili disciplinirani jeseniški učitelji. Postopanje deželnega šolskega sveta v zadevi discipliniranja jeseniškega učiteljstva je vzbudilo precej zanimanja v slovenski javnosti. Vsa afera ima svoj izvor na jeseniškem kolodvoru. 18. septembra p. l. je na postaji neznan železničar provociral slovensko družboz besedami: »Wer auf der Staatsbahn verkehren will, muss deutsch sprechen.« Jeseniški učitelji so storili potem to edino »hudodelstvo«, da so protestirali proti takemu insultiranju od strani železniškega službenca ter svoj protest tudi vpisali v pritožno knjigo pri prometnem uradu na Jesenicah. Službujoči aspirant Walland je dodal običajno uradno poročilo, v katerem je namenoma denunciral pritožitelje, češ, da so v pijanosti po nepotrebnem razgrajali. Stvar je prišla celo pred sodnijo in okrajno glavarstvo kot policijsko oblast, toda brez vseh posledic. Le vladnemu svetniku Kalteneggerju je prišla zadeva prav, da jo je naperil proti učiteljstvu in povzročil znano discipliniranje. Skrbno so se protokolarno zaslišavale vse priče, ki so s svojega nemško-nacionalnega stališča izpovedale proti obdolžencem, ni se pa zdelo vredno c. kr. vladi zaslišati slovenske priče, ki so videle ves prizor. To je pravica, da se bogu usmili, pravica, ki jo prakticirata vladna generala baron Schwarz in vitez Oskar Kaltenegger. Pa tudi Oskarju in Teodorju bo odklenalo v naši deželi.

Nemci se veselijo. Glasilo najzagrizenijših koroških nemških tarjev »Freie Stimmen« piše: »Učiteljstvo hujšakačev. Kakor posnemamo iz krajskih listov, je prestavil c. kr. deželni šolski svet učitelja F. Fabina iz Jesenice v Svibno na Dolenskem iz službenih zirov. Učitelja Salberger in Zihlerl sta dobila krepak ukor! Mi samo vprašamo, zakaj je deželna vlada celih sedem let (samo štiri!) pardonirala Fabina in je šele sedaj našla njegovemu nastopanju primerno službo v hribovju med Belokranjci. (Oj ti ljuba nemška konfuznost!) Tudi provizorični pomožni učitelj Zihlerl bi bil že zrel za oddaljeno hribovje. Pri priložnosti še kaj spregovorimo o tem »mladeniču«. Zapišimo naj si, da ne dopustimo nikdar več, da bi na Jesenicah zrastle drugi Fabine. Duhoviti nemški dopisnik naj bi bil končal svoje imenitno poročilo z besedami: Heil dr. Susteršič, heil Schwarz-Kaltenegger!

— Denuncijantu — plačilo. Železniški aspirant Walland je s premišljenim namenom sestavil o znanem dogodku na kolodvoru od konca do kraja zlagano poročilo, ki je dalo povod nezasišanemu discipliniranju jeseniških učiteljev. Ves nemški Izrael si je veselo mel roke nad tem uspehom. V četrtek, 7. maja t. l. je bil v hotelu pri Počivavšku koncert, pri katerem je bila zbrana vsa jeseniška Germanija. Aspirant Walland je cel večer izzivajoče pogledoval učitelja Zihlerla in Fabina, ki sta tudi sedela v dvorani in h katerima je pozneje prisedel še jurist J. Dožan. Ko je vstal Walland ter hotel z večjo družbo oditi, stopi Zihlerl v veži pred njega z besedami: »Oprostite gospod Walland, to je še od zadnjic!« Nato mu je priložil krepko zausnico. Bivši trgovski pomočnik Walland je dosluhl enoletno prostovoljstvo pri vojaki, a je bil vsled tople klofute tako zmuden, da ni znal drugega početi kakor tuliti in neusmiljeno mahati s palico, kar pa se je takoj ustavilo s tem, da se ga je čisto po domače vrglo na cesto. Walland je ovaden radi lahke telesne poškodbe, ki jo je prizadel Zihlerlu z debelo palico. Aspirant Walland je velik revež, ki je prišel s pomočjo bivšega poslanca Wastiana iz trgovine v železniško službo in se nam pravzaprav smili, a prejeta zausnica je pošteno zaslužila in naj jo tudi hvaležno spravi na pozabi. Pri lanskoletni aferi prizadeti slovenski učitelji so dobili s tem

popolno zadoščenje in le želijo, da se Walland v službeni disciplinarni preiskavi, ki mu prav gotovo ne odide, tudi srečno opere.

— Kako nastopa postajenačelnik Koller ali junak med ženskimi krili. Afera, ki se je izvršila na omenjenem koncertu, je bila častna zadeva med Wallandom in slovenskimi učitelji in ni bil Koller popolnoma nič prizadet. Vkljub temu je čutil ta junak potrebo, da je potem, ko je bila vsa afera že davno končana, pridrl v salon ter udaril Zihlerla po glavi s psovko: »Von mir aus sind Sie ein Lausbub!« Postajenačelnik Koller pa jo je po storjenem dejanju bliskoma odkuril iz salona ter se skril med ženske, ki so vpile po veži, ker se je menda nadejal, da bi v nasprotnem slučaju težko prinesel svoje kosti domov. Vse iskanje po Kollerju je bilo zaman, ženske so ga varno skrile. No, možati nastop postajenačelnika Kollerja ne odide primernemu priznanju c. kr. sodne oblasti. Preskrbljeno je, da pride zadeva v prvi vrsti k železniškemu ministru in v drugi šele pred tržaško direkcijo. Upamo, da nas bodo naši poslanci odločno podpirali, ko se razkrije na pristojnem mestu vroča kri postajenačelnika Kollerja. Takih eksemplarov ne bo železniška uprava več pošiljala na Jesenice ali se pa bodo množile afele à la Walland-Koller! Na slovensko zemljo slovenskih uradnikov ali pa — boj na nož!

— Kakor čujemo, je potrdila c. kr. deželna vlada predlog deželnega odbora, da se imenuje za občinskega gerenta na Jesenicah gosp. A. Čebulj. Je pa že tudi zadnji čas!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. maja.

— Ljubljanski kazinotje so zadnji čas v svojih umazanih listih s posebno vnmogo grdili slovenski narod in se med drugim posebno sklicevali na podporo, ki jo je dobila Ljubljana o potresnem času z Dunaja. Ljubljancje se dobljene podpore spominjajo z resnično hvalečnostjo in bodo to hvaležnost tudi ohranili, čeprav sicer stojé na stališču, da za pomoč v nesreči ne sme nihče zahtevati, naj se mu kdo v političnih rečeh podvrže. Naravnost nesramno pa je, da se ljubljanski kazinotje drznejo, sklicevati se na te podpore o potresu, ko so vendar celo v tistih težkih dneh po nemško - nacionalnih listih ostudno z največjo hudobijo ščuvali zoper podporno akcijo. Med temi, ko so se dunajski židovski listi v onih nesrečnih dneh postavili zgolj na človeško stališče in pozabivši vsa narodnostna, plemenska, politična in konfesionalna nasprotja, krepko podpirali dobrodelno akcijo, so glasila nemških nacionalcev naravnost ščuvala: nič dati za slovensko Ljubljano. Na čelu teh nemško-nacionalnih listov je korakala dunajska »Deutsche Zeitung«, ki je tudi brez ovinkov priznala, da se z njo ujemajo ljubljanski Nemci. Iste strune, kakor »Deutsche Zeitung« so z večjo ali z manjšo ostrostjo ubirali tudi drugi nemško-nacionalni listi. Židovski listi pa so postopali pošteno in s pravim človekoljubjem in židovskim listom se je tudi v prvi vrsti zahvaliti, da se je pomožna akcija dobro obnesla. Zljaj pa se tisti ljudje, ki so v nesreči hujškali zoper podporo, sklicujejo na to podporo, prav kakor bi bila podpora njih delo. Tu se pač že vse neha.

— Poklonstvo nemških vladarjev avstrijskemu cesarju. Te dni so bili na Dunaju nemški vladarji in so se skupno pod vodstvom nemškega cesarja poklonili cesarju Francu Jožefu I. ter mu slovesno čestitali na 60letnici njegovega vladanja. Nemci so kar tulili veselja, zakaj videli so v tem poklonu pangermansko demonstracijo in ne zgolj osebno počaščenje. Težko je reči, je-li bil ta poklon samo osebno počaščenje, ali pa je imel tudi demonstrativen namen. Izgledalo je vseakoli tako, kakor bi bili nemški vladarji čestitali svojemu starosti. Avstrija je sicer še neodvisno cesarstvo ali v Berlinu imajo na čelu za prihodnost, ki naj to neodvisnost znatno utesni. Avstrijski Nemci so opetovano izrazili veleizdajsko željo, naj postane Avstrija del Nemčije kakor je Bavarska ali Saksonska. Danes to pač še ni, ali nastop nemških vladarjev napravi vtisk, kakor bi to že bilo ali kakor bi to bilo vsaj zagotovljeno za prihodnost. Iz francoskih listov posnemamo sedaj, da so taka čuvstva imeli tudi na cesarskem dvoru na Dunaju. »Liberté«, ki ima dobre zveze s konservativnim plemstvom na dunajskem dvoru, poroča, da je prišlo dvakrat iz Berlina in dvakrat iz Monakovega vprašanje na cesarja zaradi tega poklona nemških vladarjev, a cesar se je vselej branil obiska nemških vladarjev. Seveda se je moral odkloniti na lep način opravičiti, in sicer se je opravičevala s tem, da cesar vsled svoje starosti ne pre-

nese takih težav. Toda cesar Viljem ni in ni odnehal, hotel je na vsak način imeti svoj nastop na čelu nemških vladarjev in ga je končno izsilil. Tak poklon proti volji jubilarjevi mora imeti svoje dalekosežne namene in morda imajo le prav tisti, ki trdijo, da se je šlo cesarju Viljemu za pangermansko demonstracijo. Dosegel je Viljem toliko, da so postali Slovani pozorni. Predočil jim je pretečo nevarnost in jih vzbudil, naj bodo zaradi obrambe na straži proti požrešnemu nemštvu.

— Germanizacija na vseh koncih in krajih. Pri okrajnem sodišču v Radovljici so v zadnjem času v rabo izključno nemške dostavnice. Informirali smo se na kompetentnem mestu, kako je to, da se pri sodišču, ki ima posla edino s slovenskimi strankami, rabijo samonemške tiskovine, in izvedeli, da sodišče vkljub opetovani zahtevi ne dobi drugih dostavnic kakor samo nemških. Ne vemo, kdo odločuje pri oddaji uradnih tiskovin, to pa vemo, da je skrajna impertinenca in predrznost siliti sodišču, ki imajo opraviti izključno s slovenskimi strankami, s tem, da se jim ne da na razpolago slovenskih tiskovin, da morajo rabiti v poslovanju s slovenskimi strankami samo nemške tiskovine. Vprašamo slavno predsedstvo deželnega sodišča, ali so mu znane te škandalozne razmere in če so mu znane, zakaj ne ukrene ničesar, da jih odpravi? Ali se res hoče slovensko prebivalstvo s takšnimi šikanami prisiliti, da poseže po orožju samoobrambe? Če justična uprava to želi, nimamo nič proti temu, v našo škodo to ne bo! Slovenske stranke naj dosledno zavračajo vsak sodni sklep, ki bi se ga jim hotelo vročiti z nemško dostavnicjo, pa bodo naša sodišča takoj dobila na razpolago slovenske tiskovine!

— Izredna seja obč. sveta bode v torek, dne 19. maja 1908 ob šestih popoldne v mestni dvorani s temle dnevnim redom: Naznanila predsedstva; čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Jubilejnega odseka poročilo o dopisu županov glede proslavitve šestdesetletnega vladarskega jubileja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o dopisu mestnega magistrata glede besedila zakona, s katerim se ima vodari priznati značaj javne davščine; 2. o prošnji »Političnega, gospodarskega in izobraževalnega društva za Vodnatski okraj« glede davčnih olajšav hišnim posestnikom v Vodmaju; 3. o dopisu mestnega magistrata glede ustanovitve nove župnije za občini Vič in Glince; 4. o volitvi dveh zastopnikov občinskega sveta v odbor »Dramatičnega društva«; 5. o zakupni pogodbi, ki jo ima skleniti z mestno občino najemnik nove Svicarije. Finančnega odseka poročila: 1. o prošnji podpornega društva za slovenske visokošole na Dunaju za podporo; 2. o prošnji častniškega zbora c. kr. pešpolka št. 17 za subvencijo k izdaji polkovne zgodovine tega polka ter o naročilu nekaj izvodov te zgodovine; o dopisu mestnega magistrata glede ponudbe Franca Kavčiča za nakup mestne parcele št. 23/23 Karlovske predmestje. Stavbnega odseka poročila: 1. o prizivu dr. Alfreda pl. Valente proti odloku mestnega magistrata, s katerim se mu ni dovolilo napraviti novih vrat iz hiše št. 12 v Franciškanskih ulicah; 2. o dopisu mestnega urada glede naprave provizorne mrežnate ograje okoli Prešernovega spomenika. Šolskega odseka poročilo o dopisu deželnega odbora glede prispevka mestne občine za snujočo se dvorazredno trgovsko šolo. Odseka za olepšavo mesta poročilo o samostalnem predlogu občinsk. svetovaleca Franchettija glede določitve imen potom in drevoredom na posesti Podturnske grajščine. Klavničnega ravnateljstva poročilo o prometu v mestni klavnici in za živinskih sejnih leta 1907. Direktorija mestnega vodovoda poročilo o dogovoru zastopnikov mestne občine in zastopnikov Ježica glede razširjenja vodovoda. Regulačijskega odseka poročilo o dopisu županovem glede odkupa nekaterih objektov v svrhu regulacije Kolodvorskih in Predilnih ulic. Samostalni predlog občinskega svetovaleca Ilje Predoviča glede naprave hodnika ob Poljanski cesti. Na dnevnem redu tajne seje so te-le točke: Finančnega odseka poročilo glede določitve cen raznim stavbiščem na zemljišču prejšnjega vojaškega oskrbovališča. Direktorija mestne elektrarne poročilo o prošnji nekega uslužbenca za nagrado. Obrtnega odseka poročila: 1. o dopisu mestnega magistrata glede podelitve koncesije Idi Fischerjevi za trgovino s knjigami, muzikaličnimi itd.; 2. o prošnji Maksa Hrovatina za koncesijo za ročni tiskarski stroj; 3. o prošnji Uršule Kadunčeve za prenos starinarske koncesije; 4. o prošnji Mihe Weissja za začasni prenos gostilniške koncesije; 5. o prošnji Ivana Miklavca za podelitev gostilniške koncesije.

— Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko in Ljubljani ima v torek, dne 19. maja 1908 ob polu 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: I. Predložitev zapisnika zadnje seje. II. Naznanila predsedstva. III. Naznanila tajništva. IV. Volitev podpredsednika. V. Volitev namestnika v pridobinski deželni komisiji za Kranjsko. VI. Volitev zborničnega zastopnika v odbor obrtne nadaljevalne šole v Radečah. VII. Poročilo o dopisu deželnega odbora v zadevi trgovske šole v Ljubljani. VIII. Samostalni predlog zborničnega svetnika gospoda Ivana Hribarja. IX. Prošnja pripravljalnega odbora za ustanovitev »gostilničarske in natakarske šole v Ljubljani« za podporo tej šoli. X. Prošnja krajevnega odbora za pletarstvo in vrbovje v Dolskem in Dolu za podporo in prenos ustanov, namenjenih pletarskim učencem na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani, na učence tečajev v Dolskem in Dolu. XI. Prošnja za podporo v pokritje stroškov krojaškega strokovnega tečaja v Škofji Loki. XII. Poročilo glede vršitve pomočniških preizkušenj. XIII. Tajna seja: ustanove in razne prošnje.

— Volilna reforma za tržaški deželni zbor. Centralna vlada je baje že odobrila spremembe, ki jih je napravil odsek na načrtu volilne reforme za tržaški deželni zbor. Po tej spremembi dobi trgovska zbornica tri samostojne mandate. Deželni zbor se prav kmalu skliče.

— Imenovanje. Nadzornik ženske kaznilnice v Begunjah, g. Viljem Franke je imenovan za kontrolorja moške kaznilnice v Gradišcu ob Soči.

— Promocija. Danes ob 11. je bil promoviran na graškem vseučilišču koroski rojak g. France Mišič iz Borovlj v Rožu za doktorja filozofije. Novemu doktorju najiskrenejše čestitke!

— Odlikovanje. Okrajni orožniški poveljnik stražmester gospod Anton Vavovec v Gradišcu ob Soči je dobil srebrni zasluzni križec s krono.

— Iz šolske službe. Suplentinja v Poljanah gđ. Marija Pogacnik je imenovana za provizorično učiteljico.

— Občinske dopolnilne volitve v Gorici so prišle danes. Laški liberalci so postavili za kandidate v tretjem razredu dosedanjega podžupana Jurija Bombiča izmed starih občinskih svetovalcev; vsi drugi so novi: zdravnik dr. V. Pavia, mestni učitelj K. Rubbia, neki Jos. Brumaki in podtajnik trgovsko-obrtne zbornice Al. Boškovič. Ni dvoma, da proderejo pri volitvah. — Ob tej priliki treba omeniti, da bi bilo prav, da se zganejo prav pošteno tudi Slovenci v Gorici ter se pobrigajo za volitve v tretjem razredu. Z vstrajnim delom bi prodrli.

— Izlet v Bohinj. Oddati je še nekaj vozniških izkaznic za posebni vlak v Bohinjsko Bistrico. Dobe se pred odhodom vlaka na peronu južnega kolodvora.

— Za družbo sv. Cirila in Metode so nabrali v Podčrtnikovi gostilni v Celovcu s sodelovanjem gospodičen s Polzele gg. Kamnikar, Repič, Samsa 15 K 7 v. Hvala!

— Telovadno društvo „Sokol I.“ v Ljubljani opozarja svoje ter člane in prijatelje družih društev na pešizlet na Škofljo. Odhod ob 1. uri z dolenskih mitnice.

— Častnim občanom je izvolilo starejinstvo v Krmini ob italijanski meji goriškega prošta in deželnega ter državnega poslanca dr. Faidutija. Proti je bil le eden občinski svetovalec.

— Zasebni učni zavod Josipa Christofa otvori z dnem 17. junija t. l. poletni stenografski tečaj za začetnike in manj izurjene stenografe. Prijavit se je najpozneje do 15. junija v Škofji ulici št. 7. Nizki honorar mesečnih 8 K je plačevati vsak mesec naprej; odvetniški in notarski uradniki imajo znaten popust. Pripomnimo, da je bil zimski tečaj prav dobro obiskan in so se dosegli prav dobri uspehi.

— Iz Rožne doline se nam poroča naslednje: Sedanji odbor olupševalnega društva v Rožni dolini namerava o priliki 10letnega obstanke te naselbine prirediti 2. ali 9. avgusta veliko veselico z zelo obširnimi sporedom, kar naj blagovolijo druge korporacije vpoštevati.

— Za spisovatelje slovenskih učnih knjig. Dež. odbor kranjski je v svoji seji dne 13. aprila sklenil, da se pisateljem slovenskih učnih knjig nagrade od deželnega odbora ne bodo nakazovale več po sedanjem načinu. Spisovatelj kake slovenske učne knjige ima temveč v bodoče, ako reflektuje na kako podporo, a probirani tekst, predno ga da v privatno založbo, poslati deželnemu odboru, ki bo potrebno ukrenil ter si prisadeval, da dobi pisatelj primerno na-

grado. To v vednost vsem, ki se bavijo s spisovanjem kake slovenske učne knjige.

— Sami smo krivi. Piše se nam: Dne 12. t. m. sem vprašal pismeno v slovenskem jeziku tvrdko R. Lang, tovarna za pohištvo v Ljubljani, po kaki ceni prodaja stole, katerih bo dem več rabil. Res dobim ponudbo v blaženi nemščini in še celo ime so mi popačili s „oh“, pišoč je na koncu namesto „h“, kar je zame naravnost izživajoče, in bi si to moral prepovedati vsak pošten napreden Slovence. Slovenci smo pač reveži, ker se pre-malo držimo gesla „Svoji k svojim“. Tega so krive one črne verige, v katere nas vlepe naša stara brezbriznost.

— Iz načelstva klerikalne posejilnice v Celju je izstopil gaberski Karba, na njegovo mesto pa pride kaplan dr. Slavič.

— Pozor! Iz marnberškega okraja na Spod. Štajerskem se nam piše dne 14. maja t. l.: Umrli je gosp. Jos. Smole, nadučitelj na Remšniku, v 54 letu svoje starosti. Rajnik je bil vedno vrlo naroden mož ter iz-boren učitelj. Od l. 1884 je nepre-trgoma uspešno deloval v tem jezikovno tako zelo izpostavljenem kraju; z vsem je učiteljeval od 1878 l., torej že 30. leto. — Bog zna, kdo mu bo naslednik?! Če pride v ta kraj naroden mlačnež, potem utegne Remšnik v malo letih biti izgubljen za nas Slovence. Zato pa: caveant consules!

— „Schulvereinsko“ šolo nameravajo osnovati pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah, kakor se nam piše iz tamošnjega okraja. V tem gnešču že davno nemčurstvo prav ošabno glavo po koncu drži. Setev, ki jo je ostavil rajnik dr. Benesch, gre vrlo v klasje. — Na čelu sedanjemu rovanju je zdravnik dr. Zirngast — rodom iz Vitanja — ter župan Jože Sedmink. Narodne sile resno opozorimo, da so budni na straži naši! Tudi „südmarka“ ima tu svoje prste vmes.

— Klerikalna „Kmečka zveza“ za Spodnje Štajersko na svojih šedih hujša slovensko ljudstvo, češ, naj spet zahteva velike počitnice za ljudske šole v jesenskem času, t. j. od 1. septembra do 1. novembra. — Ob najhujši vročini, ob „pasjih dneh“ naj se uboga mladina kuha v zaduhlih šolskih prostorih ter tu brezuspešno mori svojega duha, ob hladni jeseni pa naj živino pase ter sena paši duševno „okrepi“... To so ljubitelji naše mladosti, ti hi-navski „zvezarji“!

— Slovenske predstave v Celju in Mariboru. Čani deželnega gledališča v Ljubljani napravijo turnejo na Spodnje Štajersko. Vpizore se sledeče igre: „Velika Srenja“, „Tat“, „Meškova igra“, „Na smrt obsojeni“, „Cankerjeva“, „Pohujšanje v dolini šent-florjanski“, dalje „Dva srečna dneva“, „Ob lastnem kruhu“ in opereta „Mamsell Nitouche“. — Prva predstava bo v Celju v torek, 19. maja. V Mariboru bo prva predstava v soboto, 23. maja t. l.

— Nova železnična zveza med Štajerskim in Koroskim. Železnični odsek je predložil poslanski zbornici poročilo o predlogu koroskega poslanca Nageleja za zgradbo nove železnice od Zelenega Travnika na Štajerskem preko Radlja do državne železnice v Spod. Dravogradu in nadaljevanje te železnice od Laboda ali St. Pavla preko Grebinja in Velikoveca do Mostiča z odcepitvijo na primernem kraju proti Celovcu.

— V goriški moški bolnišnici je ukradel postrežnik bolniku 300 kron. Postrežnika so hitro aretirali. Piše se Giovanni Agneluzzi ter je italijanski podanik. Ti „regnicoli“ so sami sleparji. Okradeni bolnik se imenuje Andrej Vodopivec iz Ribemberga. Denar je imel zašit v hlačah. „Regnicolo“ je to kmalu izvalil, in ko je Vodopivec spal obrnjen k zidu, je „regnicolo“ razpasal zašitek ter pobral denar.

— Nameravana goriška jubilejna razstava odpade. V proslavo cesarjevega jubileja se je nameravala prirediti na Goriškem jubilejna razstava. Ta razstava odpade, ker so pri posvetovanjih odposlanci obeh kmetijskih društev zmagali s svojimi predlogi. Mesto razstave se ustanovijo podpore za različne panoge gospodarstva.

— Umrli je v Ločah na Štajerskem župnik Lednik, eden izmed tolerantnih gospodov, ki si je prejšnja leta pridobil velike zasluge za narodno stvar.

— Umrli je v Gradcu bivši ravnatelj kopališča Dobrna, pozneje pa v Rogaski Slatini, cesarski svetnik dr. Josip Sefl u l e r.

— Iz Kočevja se nam poroča vesela vest, da kočevska posojilnica prav lepo napreduje. Posluje šele tri tedne, a je že v tem kratkem času imela prometa K 106.312 07.

— Lovski veterani. V Vojskem pri Vodich je te dni umrl najstarejši lovec na Kranjskem Janez Osel. Ro-

jen je bil l. 1830. Loviti je začel s 10. letom in je bil lovec do letos, torej 68 let. Služil je različnim gospodarjem, tako baronu Lazzariniju, baronu Liechtenbergu in drugim. Bil je vreden in izkušen lovec in izborni strelec. Zapustil je vdovo, hčer in dva sina, ki sta oba lovca.

— Ljudska galerija v Gregorčičevi čitalnici. Danes otvorjena nova serija — zadnja v tej sezoni — prinaša sledeče reprodukcije: Ballini: Mrtvi Kristus. Rubens: Beg v Egipt. Schwind: Samotar napaja konje. van Eyck: Modonna iz Lucoe. Ernst Liebermann: Studenček v gozdu. Ilya Repin: Anton Rubinstein. Albert pl. Keller: Knjiga s slikami. Vereščagin: Ruska berčadica. Richter: Iz Krkonos. Schwind: Na hribu. Schwind: Roža. Hogarth: Prodajalka morskih pajkov. Murillo: Janez Krstnik. Claude Monet: Edvard Manet na vrtnu. Max Lenz: Življenje. Munkaczy: Nevihta na pusti. Dürer: Hans Imhof. Hans Holbein ml.: Juri Gisz. Giese: Vrvarna. Svabinsky: Pod solučnikom. Kruse: Friderik Nietzsche. Jan Toorop: Portret. Lucien Simon: V mraku. Jul. Fulat: Sanke. Ferdinand Ruszczy: Most.

— Simon Gregorčičeva javna knjižnica in čitalnica v Vegovi ulici št. 2 je obiskalo v preteklem tednu, t. j. od 2 do 15. maja skupno 768 čitateljev. Povprečni obisk je znašal torej 54 oseb na dan.

— Kje so ostale letos — lastavice? Z Dolenskega se nam piše: V okolici Rudolfovega in daleč gori ob Krki ni skoro nobene lastovke videti. Pisec teh vrstic je videl letošnji pomlad prvo lastavico v Ljubljani 15. aprila, koja je med rahlo padajočim dežjem kaj urno letela proti severu. Ali so Italijani lanske jesen toliko teh naših priljubljenih ptic polovili, da jih je letos tako malo došlo v naše kraje?

— Letina za žito in osobito za sadje na Dolenskem. Piše se nam: Žito so lepo prezimila, rž je že v klasju, pšenica je bujna in dobro kaže; oves bi potreboval nekoliko dežja, je že suša po glinasti zemlji. Vse jako lepo kaže! Sadno drevje je deloma odvetelo, deloma stoji še v najlepšem cvetočem času! Črešnje in češnje so odvetele o lepem vremenu in obetajo obilnega sadu. Trije „ledenjarji“ in tudi mrzla Sofija so nam letos prizanesli, imeli smo sicer silno vetrovna, a lepe gorke dneve. Orehi in jabolka izvrstno kažejo; hruškova in jabolčna drevesa stoji v najlepšem cvetju, zdi se, kakor bi na vrto-vih stali sami cvetlični „ogromni šopki“. Le žal, da je še premalo sadnega drevja.

— Ilirsko-bistriške novice. Od zadnjega mojega poročila, smo imeli ocelo vrsto veselja, ki so vse vprek kar najbolje uspele. Da se je posebno „Sokolska veselica“ tako izborna obnesla, zahvaliti se imamo čilemu Sokolu bratu Sturnadu. Saj se pa tudi brat Sturnad trudi in deluje neumorno za „Sokola“. Da ni njega, bi še danes bili brez „Sokola“, zato kličemo s ponosom vrlemu bratu ustanovitelju krepki „Na zdar!“ V Trnovem igrali so štiridejanko „Šiviljo“. Ali ni to neravnost drzno, na deželi, na odru, kjer se jedva nekaj oseb obrača; tako veliko igrati uprizoriti. No, kdor pozna trnovskega režiserja g. Valenčiča, se temu ne bode čudil. Zato je pa igra res krasno uspela! Josip Valenčič je pa dokazal, koliko se da z dobro voljo in energičnim delom doseči. „Šivilja“ se bode ponavljala v kratkem v sosednjem Podgradu (Istri). Pevsko društvo „Ilirska vila“ priredilo je svojo prvo pevsko veselico v hotelu „Ilirija“, minulo nedeljo. Pevovodja g. učitelj Lampret pokazal se nam je kot pravega strokovnjaka; kitica za kitico morala se je na burni aplavz ponavljati. Tudi igra „Blaznica v prvem nadstropju“ je dobro uspela. Če ravno je bila veselica srednje dobro obiskana, nabrale se je vkljub temu okroglih 120 K. Zadnji čas vlada med bistriško-trnovsko inteligenco nekaka nespornost; saj tako bi bilo tolačiti slabi obisk zadnjih veselja. Pri pevski veselici smo žal, pogrešali gg. urad-nike, na katere vendar v prvi vrsti računamo! V nekaj dneh imeli bomo občinske volitve. Pred 3 leti, bila je huda borba, upamo, da se bodo letošnje bolj mirno vršile! — Olepševalno društvo v Bistrici kupilo je Gregorčičev svet, ki se razteza od tukajšnje postaje pa tja do bistriške okrajne ceste. Kdor pozna okrajno cesto s trnovske postaje proti Bistrici, posebno ob deževnem vremenu, ko je blato do kolen visoko, boče prisnil, da se mora „Olepševalnemu društvu“ čestitati na tej pridobitvi. Društvo napravi krasno pelpot v Bistrici. Južna železnica je končno vendar vpeljala jako pripravna osebna vlaka. Po leti smemo upati na obilen obisk z Reke, pa tudi iz Trsta. Tudi direktno zvezo s Benetkami smo dobili. Ogrska državna železnica vpeljala je direktni voz med Budimpešto-Reko-St. Petrom do Benetk in obratno. Krasno opremljeni voz I. in II. raz-

reda ima električno razsvetljavo in vse udobnosti. Na avstrijskih progah ne vozijo tako razkošno opremljeni vozovi. Na koševski opekarno položili so še potrebni tir, upamo, da bode delo sedaj bolj hitro napredovalo. — V Bistrici in v Trnovem pričela se je letos jako živahna stavbna sezona. Zidalo se bode okoli 12 novih hiš. Skoraj da res postane Bistrica in Trnovo le en kraj; mogoče — izključno ni — da izgineta v doglednem času Trnovo Bistrica, ter se združita pod imenom „Ilirija“.

— Iz Starega kota se nam piše: Gosp. A. Poje iz Starega kota je imel zavarovana svoja poslopja okoli 30 let pri vzajemni zavarovalnici v Gradcu, katere zastopnik za kočevski okraj je neki Tomitsch v Kočevju. Ker je moral plačevati jako visoko premijo in se zastopnik Tomitsch ni zmenil za to, da bi bil posredoval pri zavarovalnici za olajšave, ki jih druge zavarovalnice dajejo svojim klientom tekom zadnjega desetletja, je gospod Poje lanske leto pri plačilu zadnjega obroka odpovedal članstvo, ter pri-javil svoj izstop s pukekom zavarovalne dobe. Skoro dva meseca pozneje pa je dobil iz Kočevja od sodišča poziv k razpravi, češ da ga toži zavarovalnica za premijo enega leta. Gosp. Poje je seveda na dan razprave pri sodišču jasno dokazal, da je plačal, a je bil kljub temu obsojen, še enkrat plačati. Stori se to takoj, ter se odločil vložiti tožbo proti zavarovalnici, oziroma njenemu zastopniku Tomitschu. Odšel je domov. Čez dva dni pa je dobil od Tomitscha iz Kočevja nakazano vsoto, ki jo preje po krivici moral plačati. G. Poje je poslani denar zavrnil, ter obenem pisal Tomitschu, da zahteva tudi povračilo stroškov. Toda Kočevar se ni ganil in je nakaznico zopet doposlal gosp. Pojetu. Ta je končno iz previdnosti le sprejel denar, ker ima, če se bode dalo pri Tomitschu najti kaj premoženja, itak pravico stroške izterjati. Zastopnik Tomitsch od danes g. Pojetu stroškov še ni povrnil, ki so seveda zelo obširni, zakaj iz Starega kota v Kočevje in nazaj se rabi polna dva dni in v dveh dneh se dosti zamudi in dosti potroši. Opozorjamo slovensko občinstvo, naj se izogiblje enakih zavodov in zastopnikov, ki postopajo, kakor v navedenem slučaju, ter mu priporočamo, da se ravna doledno po geslu „Svoji k svojim“, ter se oklene poštenih slovenskih domačih podjetij, kakršnih nam hvala Bogu tudi v zavarovalni stroki ne primanjkuje.

— Bakrena pločevina je za 15 K pri 100 kg cenejša. Tako so sklenile v torek združene avstro-ogrske tvornice za bakreno pločevino.

— Kobilice že zopet nastopajo v gozdih nad Laškimi torgom.

— Avtomobilska karavana v Trstu. Avtomobilska karavana je došla v četrtek v Trst iz „raide“ (dirke) po Bosni. Pretekla je dosedaj 2000 km; avtomobilisti so odšli iz Dunaja 3. t. m. in se dotaknili Zagreba, Banjaluke, Sarajeva, Jildž, Mostarja, Trebinja, Novega grada, Dubrovnika, Metkovića, Spljeta, potem so prevozili severno Dalmacijo, Hrvatsko do Reke in dalje iz Opatije v Trst. Konkurentov je bilo 19, ali petero jih se je radi havarij odtegnilo „raidu“ na potu. Avtomobili so se združili v Bazovici ob 10. zjutraj, od koder so pridrdrali v Trst po Bošketu, ul. Stadion, Korzu, Velikem trgu do hotela de la Ville.

— Zblaznel je v Trstu 48letni natak Henrik Janšek.

— Graščino v Lohi pri Zidanem mostu sta kupila gg. Dermelj iz Boštjanja in tovarnar Hauptmann iz Ljubljane.

— Loterija „Südmärke“ bo vrgla „Südmarki“ po poročilih graških listov 70.000 K čistega dobička. Ves ta denar pojde na naše meje!

— Nevaren človek. V beljaško bolnišnico se je prišel zdraviti laški zidar Simon Piko iz Italije. V njegovih žepih so našli mnogo dinamitnih patron, ki jih je ukradel. Ker je bil Piko tudi obdolžen vohunstva, so ga v Celovcu obsodili na tri mesece ječe in izgnali iz Avstrije.

— Obesil se je v Seli pri Celovcu zaradi domačih preprirov 27letni posestnik Ivan Mačnik.

— Glas z realke. Na ljubljanski realki se je v zadnjem času združilo vse v sistematično zatiranje slovenskih dijakov. Da so nemški in klerikalni dijaki ljubljenci profesorjev, se razume samo ob sebi. Če je kje kak pretep ali kako kričanje v nemških razredih, se uvede preiskava, ki traja teden dni in končno se zapre par dijakov za nekaj minut, da se pravici vrže nekaj peska v oči. V slovenskih razredih pa profesor kar zapiše nekaj dijakov, in ti so zaprti po par ur, če so krivi ali ne, in končno dobe še svoj „entprechend“. Žalostno je pred vsem to, da so pri takih dogodkih slovenski profesorji popolnoma mirni in ne store nič v obrambo slovenskih dijakov. Dosedaj je bila navada, da se je v vsakem razredu priredil spomlad kak večji izlet. Letos pravi

ravnatelj, da dijaki izleta ne zaslu-žijo. To so res lepi pedagogični nazor! V vseh kranjskih srednjih šolah dá ravnatelj par dni prosto samo v ta namen, da se napravijo izleti. Na realki se pa to že par let ni zgodilo. Izleti so se morali prirejati ob sobotah popoldne. Da se v teh par urah ni mogel napraviti daljši izlet, je jasno. Letos pa še takega ni. Menda hočejo s tem vzeti mladini še ono ubogo troho zabave, katero so ji dosedaj še pustili. Dijak naj ostane leto in dan v vročem in nezdravem ljubljanskem zraku in naj se guli iz mrtvih knjig, dokler ne omaga, ali pa naj vse skupaj pusti!

— Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do vseh torka sledeči zanimiv spored: Oglarjeva blagajnica. (Smešno). Pomen pisma. Pustni korzo v Nioi leta 1908. (Interesantna, po naravi posneta projekcija). Svetovnoznameniti korzo. Deserter. (Žalostna iz vojaškega življenja). Kmetova košara. (Smešno). Dobra ideja tatova. (Jako smešno). V torek sodeluje „Društvena godba“ pri predstavah ob 5., 6., 7., 8. in 9. zvečer.

— Razpis služb. Na nemški gimnaziji v Ljubljani je razpisana služba za klasično filologijo kot glavni in nemščino kot postranski predmet. Prošnje je vlagati do 15. junija. Na možki pripravnici je popolniti mesto vadničnega učitelja. Prošnje je vlagati do 10. junija.

— Prodaja „Slovenskega Naroda“ je prevzel v Mariboru gosp. Vilko Weixl, trgovec s papirjem, Gospo-ske ulice 33.

— Mature na srednjih šolah na Kranjskem. Pismena matura na srednjih šolah na Kranjskem bo 1., 2. in 3. junija, na II. drž. gimnaziji in na realki v Ljubljani pa še 4. junija. Ustmena matura bo na I. drž. gimnaziji v Ljubljani 9., 10., 11., 12., 14., in 15. julija; na II. drž. gimnaziji 20., 21. in 22. julija; na gimnaziji v Kranju 30. junija, 1. in 2. julija; na gimnaziji v Novem mestu 25., 26. in 27. junija; na realki v Ljubljani pa 4. julija popoldne ter 6., 7. in 8. julija. Solsko leto se konča na I. drž. gimnaziji v Ljubljani, na gimnaziji v Kranju in Novem mestu 4. julija.

— Poštna novost. C. kr. trgovsko ministrstvo namerava izdati zvezke s poštami znamkami, ki bi kaj dobro služili potujočemu občinstvu. V zvezku bodo 3 bloki znamk in sicer 2 z znamkami po 5 v in 1 z znamkami po 10 v. Stal bo 1 K 52 v; 2 vinarja se bosta zaračunala za zvezek, ostalih 150 K pa za znamke.

— Požar v Črnučah. Dne 15. t. m. popoldne je pričel goreti na Črnučah pri „Šubljuc“. Pekli so kruh ter imeli „grmado“. Vnele so se v dimniku saje in nastal je požar, ki bi bil kmalo vničil vso vas. — Nad hišo „Šubljuc“ stojijo poslopja župana Jos. Snoja, ki so se zapored vnela in mu je prav vse uničeno. Udarce je tem hujši, ker je župan na smrtni postelji in mu je le par dni življenja. — Pogorele so še 3 stavbe. Da je pihal nasprotni veter, šla bi vsa vas Črnuče in v nevarnosti sta bili tudi vasi Podboršt in Dobrava. — Na lice mesta so prihiteli požarne brambe z Ježice, Stožice, Gamelj, katerim vsem srčna zahvala! Tudi domačini so delali nevtrudno, da so lokalizirali ogenj ter obvarovali vso vas uničenja. — Hvala in čast vsem!

— Pogreša se že dva dni 33letni zglasevalni uradnik iz Dunaja Anton Zerebauer. Navedenec je bil sedaj v Vodmatu št. 46 pri svojih sorodnikih. Pogrešanec je srednje postave, svetlo-plavilni brk, nosi turistijsko obleko ter je imel pri odhodu le 80 vinarjev denarja in zlato verižico s srebrno uro. Govori nemško v dunajskem narečju. Kdor bi vedel o njem kako sled, naj jo naznani orožništvu v Vodmatu, ali pa mestni policiji ljubljanski.

— Železo je padlo v kurilnici na južnem kolodvoru ključavničarju Iv. Bizovičarju na levo nogo in ga tako poškodovalo, da nekaj časa ne bode mogel delati.

— V past je prišel včeraj leta 1874. v Sodražici roj. Stefan Žgar, ko je spremljal svojega pastorka k naboru in bil tako vesel, da so ga morali aretovati. Ko so mu na policiji natančneje preiskali obisti, se je izkazalo, da ga tudi sodišče preganja v policijski tiralnici zaradi hudodelstva javnega nasilstva.

— Delavsko gibanje. Včeraj je prišlo iz Amerike 190 Ogrov. V Heb se je odjeljal 35 Macedoncev in 60 Hrvatov, na Ogrsko je šlo 50 Slovencev, 25 Lahov je šlo v Kočevje, 40 pa na Dunaj.

— Izgubljene in najdene reči. Zasebnica ga. Ana Tazharjeva je izgubila zlat karabiner z briljantom, vreden 30 K. — Na Kongresnem trgu je najden sod, katerega dobi lastnik pri tvrdki „Kastner“. V gostilni g. Antona Zupana na Starem trgu št. 18 je najdeno nekaj denarja. Izgubitelj ga dobi tam.

Napredaj je več krasnih
oleandrov
rožnatoga cveta.
Naslov pove uprav. „Slovenskega
Naroda“.
1700-3

Spretne šivilje
se takoj sprejmejo v modnem salonu
Šetina Bersin v Wolfvilih ulicah
št. 5, II. nadstropje.
1701-3

Ročni kovač
(Zeugschmied) se išče za vstop s
1. julijem t. l. Bti mora prav spreten
v svojem poslu in znati podstavljati
kladiva.
Vprašanja z navedbo zadnjih del-
avnih krajev na Franca Hauserja
dediča, tvornica za kose v Slovenj
Gradcu na Štajerskem
1659-2

Letovišče „Grič“
pri Brežicah
onkraj savskega mostu ob obalah
Krke in Save.
Moderno urejen hotel, izvrstna kuhinja,
vedno sveže pivo in najboljši bizeljanec.
Na razpolago so večja in manjša stano-
vanja s kuhinjo kakor tudi popolnoma
meblirane in separirane sobe.
V neposredni bližini hotela ob bistri
Krki je kopališče z 18-20° R. toplo
vodo. Oni, ki ljubijo veslanje v čolnicah
in plavalci dobijo tukaj prijetno zabavo.
Četrta ure oddaljena je znana akro-
terma „Čatežke toplice“ s 40° R. vročimi
kopelmi.
Prijetni izleti, krasni izprehodi po ze-
lenih tratah ter smrekovem in bukovem gozdu.
Ugodna železniška zveza z Gradcem,
Ljubljano in Zagrebom. Omnibus in drugi
vozovi za osebni prevoz med kolodvorom
v Brežicah, Narodnim domom ter hotelom
„Grič“ vedno na razpolago.
Cene sob oziroma stanovanj, jedil, pijač in
kopališča so jako nizke.
Ker je bilo letovišče že lansko leto iz-
vrstno obiskano, se opozarja sl. občinstvo,
da dotičniki, ki hočejo tudi letos najeti stano-
vanje, to pravočasno javijo.
1635-5
Vsa natančnejša pojasnila daje
Posojilnica v Brežicah.

lepi lokali
za odvetniške ali ali trgovinske
pisarne. Nadalje
lepa stanovanja,
veliki prostori
v zaprtem dvorišču in na prostem;
posebno pripravno za železnino in
skladišča. Istotam je napredaj več
stavbnih parcel.
Poizve se pri vratarju v hotelu
pri „Maliču“
1616-5
Od leta 1868. se
Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh
evropskih državah s odličnim uspehom uporablja prot
vsake vrste izpuščajem
sistati proti kroničnim lišajem in paras. izpuščajem, dalje
proti rdečici na nosu, osebni, potenju nog, luskinam
na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v
sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bi
siveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nabirajo v
trgovini.
Pri polnih boleznih rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo žveplano milo.
Kot blazje kotranovo milo za odpravljanje vse
nesnagne s polti,
proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor
tudi kot nenadkriljivo kosmetično milo za umivanje
in kopanje za vsakodnevno rabo služi
Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 85 odst. glicerina in ki je parfumirano.
Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje s izvrstnim
uspehom
Bergerjevo boraksovo milo
in skor proti ugreem, ogorenju, pegam mo
sejem in drugim neprilicam kože.
Cena komadu vsake vrste s
navodilom o uporabi 70 v.
Zahtevajte po lekarnah in sadnih tr-
govinah izključno Bergerjevo kotranovo
milo in pazite na poleg stoječe varstveno
znamko in na polegstoječi
firmni podpis G. Heli & Co.
na vsaki etiketi. Odlikovan s
čestno diplomom na Dunaju 1888
in s slavno svetovno in evropsko razstavi v
Parizu 1900.
Vsa druga mela, in higien. mila znamke Berger s
zastavico in navodili, ki se pridane vsakemu milu.
Napredaj v vseh lekarnah in sadnih trgovinah.
Na debole:
O. Heli & Comp., Dunaj, I., Eiberstrasse 8
V Ljubljani se dobiva v lekarnah:
Milan Leustek, M. Mardešič, H. Mar-
šič, J. Mayr, G. Pločnik, U. pl.
Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na
Kranjskem.
1184-2

lepa stanovanja,
veliki prostori
v zaprtem dvorišču in na prostem;
posebno pripravno za železnino in
skladišča. Istotam je napredaj več
stavbnih parcel.
Poizve se pri vratarju v hotelu
pri „Maliču“
1616-5
Od leta 1868. se
Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo

Sive koroške kose
izdeluje
tovarna
za kose
Karel Zeilinger
v Himmelbergu
iz najboljšega koroškega litega jekla
v poljubni obliki in množini. 1342-9
Cene in vzorci kos se pošiljajo
na zahtevanje franko.

Modno blago
voleno in pralno,
damsko in moško, platno, damski, za-
mizni prti, brisače, blago za araje in
vsakovrstno drugo plateno in pavolnato
blago, stalobavni
ZEFIRI
prekrasnih modnih vzorcev za araje,
oblačila itd. samo dobre, preizkušene
kakovosti, priporoča
Razpošiljalnica za plateno in modno blago
V. J. Havlicek a bratr
Podčbradi na Češkem.
Mogo pohvalnic. Naročila za več nego
10 kon pošiljamo poštne proste. Za-
v tek s 40 metri pranege blaga za 18 K
franko. 766-12

Prav značilno trdijo vsi
da je
„Fichtenin“
edino radikalno sredstvo za popolno
uničenje vsakršnega mrčesa in njegove
zalege. 251-5
Rabi se z obudovanja vrednimi uspehi
v stanovanjih, sadovnikih, lepnotnih
in zelenjadnih vrtnih in pri snazanju do-
mačih živali.
Priznalna pisma brezplačno pri vseh
prodajalcih.
o o o Dobiva se povsod! o o o
Izdelaovalnica Fichtenina
Karel Ebel & Komp.
družba z omejeno zavezo Opava

Popolna oprema
za novorojenčke
otroške perile
v zalogi za vsako starost prilo-
ročna znana trgovina s perilom
C. J. HAMANN
LJUBLJANA.
Perilo lastnega izdelka.
1870 Ustanovljena 1870.

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Blizu Gradščina
Rudolf A. Warbinek

Ekspert v vse dežele.
Jamstvo 6 let.
Priporoča svoje prve vrste, za vsa
podnebja solidno narejene pianine,
klavirje in harmonije tudi samo-
igralne
za gotov denar, na delna
odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje. 1708 20
Največja tvornica na jugu Avstrije.

Lepe stavbne parcele
pred delavskimi hišami na Dunajski
cesti in na Glincih se napredaj.
Več se izve na Glincih št. 37
pri Ljubljani. 1461-6

Hiša na prodaj!
Zaradi odpotovanja se prodava
prtična hiša v Sp. Šiški, v lepem
kraj, katera se dobro obrestuje in je
še 10 let hišnega davka prosta, poleg
je velik vrt, pripraven za vsako stavbo.
Kupci naj si blagovolijo ogledati naj-
dalje do 15. junija t. l. Cena 4300 K,
drugo je vključeno. 1678-3
Več se izve pri lastniku v Sp.
Šiški, Planška cesta št. 237.

Stanovanje
s 3 sobami, kuhinjo in pritliklinami
se odda s 1 avgustom na Zabajaku
št. 5. v Ljubljani. 1728-2

kompanjona
z 20-30 tisoč K gotovega denarja,
ki bi lahko tudi sam sodeloval vsaj 3
ure na dan. 1727-2
Resne ponudbe pod „delavnost in
podjetnost“ na uprav. „Slov. Naroda“.
Lepa zračna

stanovanja
vsake vrste z eno, dvema ali večimi
sobami od 8 kron mesečno naprej,
se takoj ali za pozneje oddaje v
novozgrajenih hišah v Predovčnem
Selu poleg Ljubljane. 937-9
Več se izve pri Eliju Predoviču
na Ambroževem trgu 7, Ljubljana.

Lovec in logar
išče stalne službe.
Posebno je izvežban v tej stroki,
zmožen tudi za pomožnega oskrb-
nika in ima dobra izpričevala.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“.
1730 2

delavci
Mesečna plača 80-100 kron. 1755-2
Vprašanja na: Attimis Marsilio
v Trbovljah.

Več
razvažalcev
piva
se sprejme takoj.
Vprašati je pri zalogi goskega
piva v Šiški. 1726-2

Oklic.
Daje se na znanje, da se bo pri-
hodnji ponedeljek, t. j. 18. t. m.
na drobno razprodalo posestvo
Janeza Straba iz Spodnje Zado-
breve pri Ljubljani.
Dražba se bo pričela ta dan ob 9. uri
popoldne pri hiši št. 3 v spodnji
Zadobrevi
Najprvo se bode prodajala živina,
namreč: 7 krav, 4 telice, 2 konja; potem
vozovi, sani, kolesarji in konjska oprava,
12 prašičev, nekaj suhe detelje, sena in
in slame, skupne večje množine desk, drva,
gospodarsko orodje in hišno in kuhinjsko
orodje, potem pa hiša, gospodarsko po-
stojlo, njive, travniki gozd in hrib.
Plačilni pogoji so jako ugodni, ker se
bode mogla kupnina plačevati v treh ali
štirih letih.
Hrib „gostinca“ pod litjaki okraj se
bode pa prodal pribezanje sredi, t. j.
30 t. m. na licu mesta.
Natančnejši pogoji se bode izvedeli pri
dražbi.
Ker bo prodaja jako ugodna, se kupci
opozarjajo na to dražbo. 1724 3

Stelaže za trgovino
se ceno prodajo
v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadst.
89-20

poslovodja

za svojo trgovino z mešanim blagom
v Kranju na Goronjskem. V poštev
pridejo edino le osebe, ki imajo za to
popolno zmožnost in so bile v tej
lastnosti eventualno že drugod na-
stavljene, potrebno je tudi znanje
slovenščine in nemščine v govoru in
pisavi, izvedenost v korespondenci in
knjigovodstvu. 1714-2
V ponudbah naj se navede: do-
sedanje delovanje, čas delovanja in
pri kom, dan vstopa in zahteva plače.
Peter Majdič v Celju.

Opozori se

pri nakupu
blaga za moške
in ženske obleke
na blizu 40 let obstoječo trdiko
R. MIKLAUC
Ljubljana 2)
Stritarjeve (Spitalske) ulice št. 5.

Na zahtevo se
dopuščeje vzorci.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnic in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoni. 19

Najnovejši cefiri in platno.

Zaradi
zmanjšanja izdelovanja
se odda
500 tucat. rjuh brez šva
150/200 cm velikih, pr ma 8 kosov za K 14.30.
Tkalnica za platnino in bomba-
ževino
Bratje Krejcar
Dobruška
Češko.
Vzorci 1442-4 franko.

Singerjevi
šivalni stroji

naj se kupujejo samo v naših proda-
jalnicah, ki se vse spoznajo po tem-le
kazalu:

SINGER Co.
delniška družba za šivalne stroje.
Podružnica:
Kočevje, Glavni trg 79.

Epilepsija.
dor trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj sakteva o tem brošuro, ki
jo mesto in poštne prosto razpošilja
priv. Schwaben-Apothek
Frankfurt a. M. 8098 36

Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdova
Poljanski
nasip št. 8.
Reichova hiša.
Izvrstno in
solidno delo.
Cene zmerno. Popravila se točno
izvršujejo.

Podpisana tkalnica pošilja
1 kos 45 metrov
belega platna
80 cm širokega, jako močnega za
20 kron.
Josip Martinek
tkalnica v TISU u Nového Města
nad Metují, Češko. 1634-5

Nedosežno
**+ Najnovejša ame-
riška iznajdba +**
Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. Patent. Glid. 2-30.
Čez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta. Glid. 1-30.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne
znamke) mu pošlje diskretno in poštne
prosto, sicer 26 kr. več, edina prodaja
**+ H. AUER, tvornice za gu-
masto blago. +**
Dunaj IX/2, Nussdorferstr. 3-0.

Lepo, dobičkanosno
posestvo
ležeče v lepem trgu Spodnje Štajerske
tik železniške postaje, se zaradi dru-
žinskih razmer pod ugodnimi pogoji
takoj proda.
Posestvo obstoji iz približno 65 ora-
lov gozda, njiv, travnikov in sado-
nosnikov, vinograde, obsežnega
kamnoloma ter novega, zelo do-
bičkanosnega broda čez Savo.
Posloj je prikladno za vsako
obrt ali za tovarno, ker je vodna moč
na razpolago.
Nadaljnja pojasnila daje iz prijaz-
nosti g. Srečko Rainer v Rajhen-
burgu. 1675-2

Steckenpferd
lihijsko mlečnato mlo
Bergmanna & Komp.,
Draždane in Dečín n. L.
je in ostane, kakor spričujejo vsak
dan dohajajoča priznalna pisma,
najuspešnejše vseh zdravilnih mil
proti pegam in pa v dosego nežne,
mekhe kože, ter rožnate polti.
Napredaj po 80 h kos po vseh
lekarnah, drogerijah, parfumerijah,
brivnicah in prodajalnicah mila.

Ant. Bajec
nmetni in trg. vrtnar
v Ljubljani
Karlouska cesta št. 2.
Največja izbira vsakovrstnih sadik, listne
in cvetoče rastline, vrtnice, zimotrane
cvetlice (perene), lepe cvetoče grmovja,
različne konifere (ciprese), velika izbira
lepih rastlin za balkone in okna.
Priporoča se za nasaditev parkov
in vrtov. — Trgovina s cvetlicami.
Izvrševanje žepkov, vencov t. l. d.
Okusno delo in zmerno cene. 19
:: Znanja naredila točno. ::

Reklamno in plakatersko podjetje A. Smole (Prej. A. Kališ.) v prisilni upravi.

P. n. naročnikom navedenega podjetja vljudno naznanjamo, da se je glasom sklepa o. kr. dež. sodišča v Ljubljani z dne 3. aprila 1908 O. v. 25/8/9 dovolila nad gori imenovanim podjetjem prisilna uprava ter sem podpisani postavljen

sekvestrom

glasom sklepa o. kr. okraj. sodišča v Ljubljani odd. V., z dne 1. maja 1908, št. E 860/8/5.

G. A. Smole torej nima nikake pravice niti sprejemati naročil niti plačil.

Vse pošiljke bodisi denarne ali pa naročila, naj se blagovolijo poslati podpisane, kar naj blagovolijo p. n. naročniki vzeti v lastnem interesu v vednost

Z odličnim spoštovanjem

PETER MATELIČ

reklamno in plakatersko podjetje
Ljubljana, Škofje ulice 14 (v lastni hiši). — Telefon št. 155.
Filijalka telefona v trgovini I. Kostovo, Sv. Petra cesta št. 4.

Samo pristni Muckov

Kaiser-Borax

Za gojitev lepote in zdravja.

1120-1

Kaiser-boraks daje koži nežnost in svežost, jo dela belo, je izvrsten za snajenje zob in ust, je v vnljko olajšanje ob katarju in hripavosti, Kaiser-boraks omeči vsako vodo in je najboljšo sredstvo za snajenje kože. Pristen samo v rdečih kartonih o 15, 30 in 75 vin. z nat. nav. Nikoli odprti! Kaser borakovo milo, Tola milo in Tola parum, Kaiser Boraks. — E. H. izd. za Av.-Ogrsko **BOENMIL VOITZ, Dunaj III 1.**

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goiszerskih gorskih čevljev.

Elegantna

in 3620 49

jako skrbna izvršitev po vseh cenah

Samo

Zahtevajte ali naročite pri svojem trgovcu.

TING-TING

ki usmrti vse stenice z zalego vred.

Uspeh zanjamec.

Nestrujeno, blagodišeče, razkuževalno. Dobiva se v steklenicah po 60 vin., zraven spadajoča brizgalnica 20 vin. 1/2, 1/4 in 5litrska steklenica za hotele, bolnice, sanatorije, pensione primerno ceneje.

Glavna zaloga na Dunaju, XVIII., Gentzgasse 27.

— V Ljubljani drogerija Anton Kanc in trdnja Karel C. Holzer.

Druga sredstva odločno zavračate.

1746-1

V najem se da takoj

Hotel ŠTEMARJE

v Škofji Loki.

Hotel je popolnoma prenovljen in opremljen z električno razsvetljavo in vodovodom. V hotelu sta dve veliki gostilniški sobi, salon, veranda in 12 sob za tuje. Pred hišo je velik, lep senčnat vrt. Kopel v hiši.

1702-4

Natančnejše informacije in pogoje daje lastnik, **Frano Dolenc**, lesni trgovec v Stari Loki pri Škofji Loki.

Sedlarski pomočnik

mlajši, se sprejme. Plača po dogovoru.

JOŽEF KINN

1690 3

sedlar v Pestojni.

Blagajne,

varne proti požaru in vlom, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohišje za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — **Bečke skladišče blagajna**, delničarsko društvo Zagreb, Illica 22. 8424-94

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Pod tranče št. 1

priporoča 20

vse v svojo stroko spadajoče predmete po zelo nizkih cenah.

Popravilno in ceno.

Vnanja naročila z obratno pošto.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v veaktorni izpeljavi. Ze 30 let so najbolj priznana. Pri- snana tudi kot najboljše in naj- rpežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Geniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani. 1738 52

Govarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin

Rimske toplice.

Tržič (Monfalcone) na Primorskem.

Stalna toplota 38—40° R.

Sezona od 1. junija do 30. sept.

Zlasti priporočljivo proti protinu, trganju, isijasu, ženskim boleznim itd.

Lastnina kneza Thurn-Taxisa.

Oskrbištvo Rimskih toplic.

Prva boroveljska tvornica orožja

Peter Wernig

c. in kr. dvorni dobavitelj

družba z omejeno zavezo

Borovlje na Koroškem

priporoča 835-11

loveške puške vseh sistemov, priznana izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom.

Cenovniki zastoj in poštne prosto.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Zakaj v tujni iskati,
Ce najboljše pred pragom leži.

Planinškova pražena kava

se je vpeljala v kratkem času širom sveta.

In zakaj???

Ker je najfinejša kakovosti;
zato povsod priljubljena
er je strokovno potom vročega zraka pražena;
zato fino aromatična.
er je prosta nezrelim in nezdravim zrn;
zato zdravju neškodljiva.
er je najizdatnejša
zato najcenejša.

Prva ljubljanska veika žgalnica kave

KAREL PLANINŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Evrope.

470 15

Gričar & Mejač

Zaloga zgotovljenih oblik za gospode in dečke.
Konfekcija za dame in deklice.

— Ljubljana —
Prešernove ulice št. 9.

„Zeleni hrib“!

Vljudo naznanjamo, da sva s 1. majnikom prevzela

restavracijo na Zelenem hribu

ter se priporoča sl. občinstvu, osobito pa cenj. društvom za priredbo vrtnih veselja.

1764-1

Dobilo se bode vedno pristno vino in sveže pivo. Dalje izberna kava, ter vsak čas mrzla in gorka jedila, surove maslo, salame itd. Postrežba točna in solidna.

Vrt je izredno lep, hladen, neprašen. — Na razpolago je tudi kegljišče in gugalnica.

Torej na „Zeleni hrib“

Priporočava se za mnogobrojen obisk

Anton in Fani Urankar.

Pozor!

Pozor!

Podpisani sl. občinstvu vljudno naznanja, da ima v zalogi (katera se lahko ogleda na pokopališčem dvorišču pri Sv. Križu) veliko izbiro vsakovrstnih

nagrobni spomenikov.

Izdelujejo se spomeniki po želji sl. občinstva po natančno in brezplačno izvršenih obrisih iz vsakovrstnih marmorjev: granita, sijenita, kraškega, krostalskega in kararskega po najnižjih cenah.

Cene spomenikov od 30 kron višje.

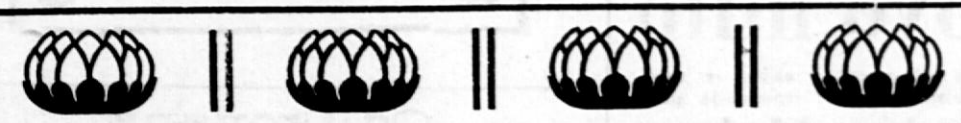
Z odličnim spoštovanjem

1708 3

MIHAEL FINŽGAR

kamnosečki mojster

v Ljubljani, pri novem pokopališču.

Velik promet!

Nizke cene!

Dobro blago!

Samo 5 vin. Vas stane, da zahtevate moj novi ravno kar izišli veliki cenik, katerega pošljem zastoj in poštne prosto.

POZOR torej pri nakupovanju ur, zlatnine in srebrnine! Kdor si želi kupiti dobro in zanesljivo uro, naj se zaupljivo obrne na prvo domačo tvrdko, kjer bo gotovo najboljše postrežen. — Imam ogromno zalogo prve vrste švicarskih žepnih ur, veržic, obeskov, okraskov, zapetnic, ahanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni, vseh vrst budilk, stenskih in salonskih ur, blago iz kina srebra 1748 itd., vse zaradi prevelike zaloge po konkurenčnih cenah.

∴ Velika izbira pripravnih, krasnih birmanskih daril. ∴

Nikelnaste ure od gl. 1-90 do 12-
srebrne „ „ 3-90, „ 80-
zlate „ „ 12- „ 500-
srebrne veržice „ „ 90- „ 20-
zlate „ „ 10- „ 250-

Priporoča se s spoštovanjem

H. SUTTNER

urar in trgovec

Ljubljana, Mestni trg.

(Nasproti rotovzu.)

Zavarovanje zoper škodo po toči

sprejema po najnižjih cenah

1749-1

glavni zastop ogrsko-francoske zavarovalnice

„Franko-Hongroise“

(obstoječa že 27 let.)

v Ljubljani, Mestni trg šte. 25.

Škode se kulantno likvidujejo in točno plačujejo. Istotam se iščejo spretni in marljivi potovalci in stalni zastopniki za zavarovanje zoper škodo po toči in ognju.

Novost!

Zastonj in poštne prosto naročajte
moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec
v Ljubljani.

Za dame **Elegantne klobuke** za otroke

najnovije pariške in dunajske modele

A. Vivod-Mozelič

v Ljubljani, Stari trg št. 21

modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filija v Kranju, Glavni trg.

Češko budjejeviško svetlo pivo

varjeno na pizenjski način in 1380-5

temni granat

prodaja v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

češka deloviška pivovarna v C. Budjejevicah.

Uvedeno letno zvarjenje 220.000 hl. Delniška glavica 2.500.000 K.

V Ljubljani se toči sedaj to češko pivo edino
v hotelu „pri Maliču“ (firma A. Deghenghi).

Razpis.

Za zgradbo:

- 2 kapnic in napajališča v Bojancih, občina Adlešiči s proračunskimi stroški K 16000;
- kapnice na Kalu, občina Dol pri Litiji s proračunskimi stroški K 7120;
- reservarja v Osojniku, občina Semič s proračun. stroški K 4000;
- reservarja v Dol. Zdihovem, občina Mozelj s proračunskimi stroški K 3300;
- poprave vodnjaka v Suhi vasi, občina Mozelj s proračunskimi stroški K 1000;
- vodovoda v Orehovici, občina Št. Vid pri Vipavi s proračunskimi stroški K 1600;
- vodovoda za Vrh, občina Stari trg pri Ložu s proračunskimi stroški K 16000;
- kapnice v Zgornjem Zdihovem, občina Mozelj s proračunskimi stroški K 5300;
- kapnice v Čeljah, okraj Postojna s proračun. stroški K 3100;

potrebna dela in dobave se bodo oddale potom 1712-3

javne ponudbene obravnave.

Pismene, za vsako posamezno vodno preskrbo posebno ponudbe, morajo obsegati vsa dotična dela, ter jih je z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna predložiti

do 5. junija t. l. ob dvanajstih opoldne

podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatenih z nadpisom:

„Ponudba za prevzete zgradbe

- 2 kapnic in napajališča v Bojancih, občina Adlešiči, oziroma
- kapnice na Kalu, občina Dol pri Litiji;
- reservarja v Osojniku, občina Semič;
- reservarja v Dol. Zdihovem, občina Mozelj;
- poprave vodnjaka v Suhi vasi, občina Mozelj;
- vodovoda v Orehovici, občina Št. Vid pri Vipavi;
- vodovoda za Vrh, občina Stari trg pri Ložu;
- kapnice v Zgornjem Zdihovem, občina Mozelj;
- kapnice v Čeljah, okraj Postojna;

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne poguje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

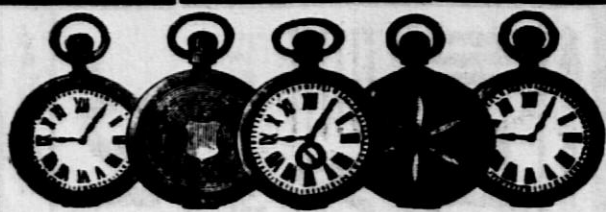
Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, ter izvršitev posameznih vodo preskrbujočih naprav oddati skupno enemu ali pa posamezno raznim ponudnikom, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v običajnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,
dne 10. maja 1908.

Žalne klobuke
vence in trakove
priporoča
Benedikt, Ljubljana.

Zastonj razpošiljam

moj ilustrirani cenovnik.

Ure, razno zlatnino
in srebrnino

prodajam po zelo znanih cenah.

FRANC KEBER

urar

in trgovina zlatnine in srebrnine
Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Za spomlad!!!

Krasne novosti za ženske
volnene obleke.

Vzorna

zaloga moškega sukna

Za neveste prav ugoden nakup.

Imam svežo s najboljšimi tvmicami
in tom lahko svojim cenj. odjemalcem
najbolje postregel. — Najzanesljivejša
trgovina, ker strežajo domači ljudje.

„Pri Cirilu in Metodu“

v Ljubljani, Lingarjeve ulice št. 1.

Nasproti loteriji.

JOSIP STUPICA

germenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljeno

kočije, druge vozove in

: najrazličnejšo vprežno :

opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ščine kakor tudi že obrabljene
vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka

Priporoča se bogata zaloga
zdravstvenega orodja
za bolniško postrežbo,
obvezila za zdravstvo,
Saxlett aparat in ban-
daže itd.

V Ljubljani
Prešernove ulice.

**Zdravilišče in
vodno lečišče**

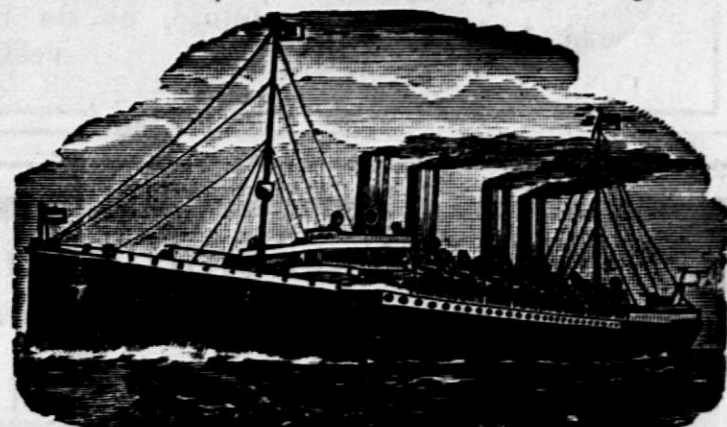
Prospecte pošilja zastonj
dr. Rud. Wackenreiter

Postaja c. kr. drž. železnic, 1 1/4 ure od Ljubljane.
Vse vodno zdravljenje (sistem Priesnitzov in
Kneippov, solne kopeli, ogljikovo kisle in
električne kopeli, zdravljenje s suhim vročim
zrakom,
masaža, zdravlilna gimnastika in elektroterapija.
Zmerne cene.
Odprto od 15. maja do 15. oktobra.

kopališče Kamnik na Kranjskem.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v
New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. OROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani edine le pri

EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tislerju“

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. —
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Salveston. Odhod na to
progi iz Bremna enkrat mesečno. 8044-37

Ta se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta
kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colozabo, Singapore v A. v. t. s. l. i. o. d.

Stanje hranilnih vlog:
23 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 800.000 kron.

**Mestna
hranilnica ljubljanska**

v lastni hiši, v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do-
poldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4%
ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapi-
talu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica
iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega re-
zervnega zaklada mestna občina ljubljanska
z vsem svojim premoženjem in vso svojo
davčno močjo. Da je varnost vlog popolna,
svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico
tudi sodišča denar maloletnih otrok in va-
rovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2%, na leto. Z obrestmi
vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da zna-
šajo obresti in to odplačilo ravno 5%, izposojenega
kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol
lete. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi
vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto
6%, izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo
dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne
papirje.

Kdor kupi Ceres jedilno mast

bogato obdarovan!

zakaj kdor do konca julija trgovcu, kjer jemlje „Ceres“ jedilno mast, odda ovitke od 1/2 kg „Ceres“ zavojčkov, dobi za vsakih 10 ovitkov

kos najfinjšega cvetličnega mila št. 650 popolnoma zastonj!

Ceres
jedilna mast

se iz posušenih kokosovih orehov v lastnem zavodu iztiska in že od začetka izdelovanja v skrbno čistih aparatih predeluje, ne da bi prišla v dotiko s človeškimi rokami. 3 1613

Slavnemu občinstvu

vljudno naznanjam, da sem zopet prevzel svojo

1681 3

gostilno

v lastni hiši sv. Florijana ulice št. 6.

Tožil bodem pristna vina, kakor tudi Koslerjevo dvojno marčno pivo. Skrbel bodem tudi za dobra jedila in primerne cene. Cenjenemu občinstvu bodem postregel točno in solidno.

Z odličnim spoštovanjem

FRAN POCK, gostilničar.

Najboljše klavirje in pianine
prvovrstnih dunajskih firm prodaja in izposoja

ALFONZ BREZNIK

v Ljubljani, Hilšerjeve ul. 12.

1091 7 (Polovičarsko blago izključeno).

Priporoča najtrpežnejše, blagoslavne pianine priznane firme Hölz & Heitzmann po najprimernejši ceni. — Tudi preigrani klavirji so vedno v zalogi. — Priporoča svojega ubralca za čiste in cene uglaševanje. Zastopstvo vseh dvornih in komornih firm.

Krasno
BLUZE
največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo
In otročje obleke
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
per. Bučar
STARI TRG št. 28.

Klobuke
cilindre in čepice
v najnovjših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pod tranče št. 2. Postaja elek. železnice.

SUKNA
In modno 1047-17
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franko.

8:8 2)

Velika Priznana najboljša
zaloga oblek
za gospode in dečke.
delavnica za izdelovanje oblek po meri.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene. Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg št. 3.

Pozor! nagrobnih spomenikov
iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.
Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.
Z velespoštovanjem
Ignacij Čamernik, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

Pozor p. n. gg. gostilničarji in zasebniki!
Vinska trgovina
ALOJZIJA ZAJCA
v Spodnji Šiški pri Ljubljani
ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslav. vinskih gorik kakor: dolenski cviček iz Gdove peči in iz Drenove, bizeljec, smoljčan, in druga štajerska, hrvaška, istrska in goriška vina.
Cene zmerne! Postrežba solidna in točna! Vzorec na razpolago!

Destilacija žganja

v zvezi z izdelovanjem nealkoholnih osvežilnih pijač, se z najboljšim uspehom lahko takoj začne; za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in prodajanje se jamči in temeljita manipulacija na licu mesta se uredi po skusnem strokovnjaku in se dajo primerne informacije zaradi hitre prodaje. Kdor se zanima, naj pošlje ponudbo pod šifro „Erste Fabrika-Firma 68882“ na naslov: M. Dukes Nachf. na Dunaju I/1, Wollzeile 9. 1472-4

Trgovsko-obrtna zadruga v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim
jamstvom.

Zadružni prostori: Sodnijske ulice št. 3, v hiši dr. Pirca:

Sprejema: vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plača banka sama.
Sprejema: vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico.
Daje posojila: proti menici oziroma zadolžnici, na vrednostne papirje, na zadružne deleže, na blago, na knjižne terjatve, na hipoteke.

Dovoljuje posojila proti mesečnemu, oziroma četrtletnemu odplačevanju pod zelo ugodnimi pogoji.
Uradne ure vsak dan dopoldan od 9. do 12. ure, popoldan od 3. do 5. ure.

Proda ali v najem se da
hiša
z vrhom št. 64 v Dravljah pri Ljubljani, zraven je tudi gospodarsko poslopje. Pripravna je za kakega penzionista ali letovičarja, ker je moderno prenovljena. Pri hiši so tudi 3 njive, del gozda z velikim drevjem. Proda se skupno ali vsako posebej.
Poizve se v Ljubljani, Lingarjeve ulice 1, v pritličju do 11. dopoldne. 1576-3

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 38,242.074.78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993.72 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Transitno skladišče z vodovodom
oddaljeno 5 minut od dolejskega kolodvora v Ljubljani, se takoj odda v najem. 1713-3
Več na Grubarjevi cesti št. 3.

Zacherlin
pomaga čudovito kot nedosežni „uničevalec mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

